

I. V. SAMİLOVSKİ

**WALL STREET'İN
BEYLİĞİ – TÜRKİYE**

1952

GOSPOLİTZDAT

И.В.Самыловский

**ТУРЦИЯ-
ВОТЧИНА
УОЛ-СТРИТА**

1952

ГОСПОЛИТИЗДАТ

Kaynak:

İ. В. САМЫЛОВСКИЙ, ТУРЦИЯ–ВОТЧИНА УОЛ-ЛЕСТРИТА,
1952, ГОСПОЛИТИЗДАТ.
[I.V. Samylovsky , Wall Street'in Beyliği – Türkiye,
1952, GOSPOLITIZDAT].

Dilin kökeni: Rusça

*Tarandı, yazıya geçirildi ve E-Kitap olarak hazırlandı.
Google Translate, Microsoft Translate ve Yandex Translate
kullanılarak Türkçe çevirisi yapıldı ve gözden geçirildi.*

Mart 2024

*Kıbrıs'ta Sosyalist Gerçek
(Londra Bürosu)*

<http://www.st-cyprus.co.uk>

*Doğrudan Demokrasi (Komünist
Parti)*

www.directdemocracy4u.uk

I.V. SAMİLOVSKİ

**WALL STREET'İN
BEYLİĞİ – TÜRKİYE**

1952

GOSPOLİTZDAT

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	6
BİRİNCİ BÖLÜM.....	20
TÜRK EKONOMİSİ VE SİYASETİNİN ABD EMPERYALİSTLERİNE TESLİMİ	20
İKİNCİ BÖLÜM	43
ABD EMPERYALİSTLERİNİN YÖNÜNDE TÜRKİYE’NİN MİLİTARİZASYONU.....	43
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	58
ÜLKEDEKİ EKONOMİNİN KRİZ DURUMU, İŞSİZLİK, YOKSULLUK VE AÇLIK AMERİKAN SÖMÜRGEÇİ POLİTİKASININ SONUCUDUR.....	58
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	73
TÜRKİYE’NİN İLERİCİ GÜÇLERİNİN AMERİKAN EMPERYALİSTLERİ VE ONLARIN TÜRK UZAKLARINA KARŞI ULUSAL BAĞIMSIZLIK VE BARIŞ İÇİN MÜCADELESİ.....	73

GİRİŞ

New York'ta ABD'nin en büyük bankacılarının borsalarının ve ofislerinin bulunduğu cadde olan Wall Street, uzun süredir yağmacı Amerikan emperyalizminin sembolü haline geldi.

1918'de V. İ. Lenin, Amerikalı işçilere yazdığı bir mektupta şunu belirtiyordu: "... Amerikalı milyarderler, bu modern köle sahipleri, kanlı emperyalizmin kanlı tarihinde özellikle trajik bir sayfa açtılar..."¹ Emperyalistler. Amerika Birleşik Devletleri, genç Sovyet Cumhuriyeti'ne karşı askeri müdahalenin aktif bir organizatörü ve katılımcısıydı. Amerikan emperyalistleri, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin etkisi altında sömürücülere karşı savaşmak için ayaklanan Almanya, Avusturya ve Macaristan'ın devrimci işçilerine karşı gerici güçlerin mücadelesine öncülük ettiler.

İki dünya savaşı arasındaki dönemde Amerikan emperyalistleri militarist Almanya'nın yeniden canlandırılmasında aktif katılımcılardı. Sovinformburo'nun "Tarih Sahtekarları" adlı tarihsel referansında belirtildiği gibi Amerikan dolarının altın yağmuru, Alman ağır sanayisini ve dolayısıyla askeri sanayiye canlandırdı. ABD emperyalistlerinin, İngiltere ve Fransa emperyalistleriyle birlikte izlediği, Alman ve Japon saldırganlarını teşvik etme politikası, Sovyetler Birliği'ne yönelik saldırıyı yönlendirme politikası, İkinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesine yol açtı.

İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden ve Nazi Almanyası'nın yenilgisinden sonra Amerika Birleşik Devletleri en saldırgan güç haline geldi. Maksimum kâr peşinde koşan Amerikan emperyalistleri, tüm ulusları Wall Street'in emirlerine tabi kılmak için hayali, gerçekçi olmayan planlar

¹ V. İ. Lenin, Soch., cilt. 28, ed. 4, s. 44.

yapıyorlar. İ ve dış çelişkilerini özlemek, tekelci sermayenin konumunu güçlendirmek ve dünya hakimiyetini ele geçirmek için savaşı kullanmayı umuyorlar. ABD tekelcileri, kapitalist dünyayı ve özellikle emperyalizmin kalesi Amerika Birleşik Devletleri'ni parçalayan, saldırganlık yollarında, yeni bir dünya savaşını kısırtma yollarında özölemeyen zorluklardan bir çıkış yolu arıyorlar. "...Yeni bir savaşın savaş ığirtkanlarının saldırgan programı, Alman ve Japon öncöllerinin ortak planlarını aşıyor"¹.

İnsanların savaştan nefret ettiğini, dünyanın her yerindeki sıradan insanların yeni bir kan gölü istemediğini bilen emperyalist savaş ığirtkanları, kitleleri yalanlarla karıştırmaya, "... onları kandırmaya ve yeni bir savaşı savunma amaçlı bir savaş gibi barışsever ölkelerin barışçıl politikalarını saldırgan olarak göstermeye çalışıyorlar."².

Maceracı saldırgan planlarını sürdüren Amerikan emperyalistleri, barış yanlısı Kore halkına karşı kanlı bir sömürge savaşını çoktan başlattılar ve sosyalizmin ölkesine, SSCB'ye, Orta ve Güneydoğu halk demokrasilerine karşı yeni askeri saldırılar hazırlıyorlar. Avrupa ve Çin Halk Cumhuriyeti. Bu amaçla Amerikan emperyalistleri Batı Almanya'yı yeniden askerileştiring ve Japon militarizmini yeniden canlandırıyorlar.

İkinci Dünya Savaşı'nın bir sonucu olarak dünya sahnesinde ortaya çıkan gerçek güç dengesini hesaba katmıyorlar.

İkinci Dünya Savaşı sonucunda emperyalizmin güçleri keskin bir şekilde zayıfladı. Kapitalizmin Birinci Dünya Savaşı ve Büyük Ekim Sosyalist Devrimi ile başlayan genel krizi daha

¹ G.M .Malenkov, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 32. Yıldönümü, Gospolitizdat, 1949, s. 20.

² J.V. Stalin, Pravda muhabiriyle söyleşi, Gospolitizdat, 1952, s. 13.

da şiddetli hale geldi. Emperyalist kamp artık derinleşen çelişkilerle parçalanıyor.

Alman faşizmi ve Japon emperyalizmine karşı yapılan savaş sonucunda Sovyetler Birliği zayıflamamakla kalmadı, tam tersine daha da güçlenip sağlamlaştı. Sovyet devletinin gücü ölçülemeyecek kadar arttı ve uluslararası otoritesi arttı. Savaş sonrası ilk beş yıllık planın başarıyla uygulanması sonucunda SSCB ekonomisi, savaş öncesi yılların seviyesini önemli ölçüde aşıyor. Büyük Stalin'in bilge liderliği altındaki Sovyet devleti, hızla yeni başarılarla, komünizme doğru ilerliyor.

Birinci Dünya Savaşı sonucunda emperyalizmin zinciri kırıldıysa ve dünyanın ilk işçi ve köylü devleti olan Sovyetler Birliği kurulduysa, İkinci Dünya Savaşı sonucunda emperyalizm sistemi yeni darbelere maruz kaldı. Hasar— Orta ve Güneydoğu Avrupa'daki bazı ülkelerde halklar artık sosyalizmi başarıyla inşa ediyor. Büyük Çin Halk Devrimi zafere ulaştı ve Ekim zaferinden sonra emperyalizme en güçlü ikinci darbeyi indirdi. Alman Demokratik Cumhuriyeti barış yanlısı kamptaki yerini sağlam bir şekilde almıştır.

İkinci Dünya Savaşı'nın bir sonucu olarak, barışsever kampın güçlendirilmesi ve sağlamlaştırılması, sömürgelerdeki ve bağımlı ülkelerdeki halkların ulusal kurtuluş hareketi, emperyalizmin güçlerini baltalayan ve baltalayan yeni, daha yüksek bir düzeye yükseldi. arka.

Bütün bunlar, giderek artan çelişkilerle parçalanan çürüyen kapitalist sistemin karşısında güçlü, karşı konulamaz bir gücün, emperyalistlerin asla yenemeyeceği uluslararası barış, demokrasi ve sosyalizm kampının karşı olduğunu gösteriyor.

Güçlü Sovyetler Birliği, barış ve demokrasi kampının güvenilir bir kalesidir, onun öncü ve belirleyici gücüdür, yeni bir savaşı önlemek için halklarının özgürlüğü ve bağımsızlığı için savaşan tüm ilerici güçlerin ağırlık merkezidir.

Kapitalist ülkelerdeki yüz milyonlarca emekçi, savaş çığırkanlarının saldırgan planlarına karşı seslerini yükseltiyor. Barış hareketi, çeşitli milletlerden, sosyal

statülerden ve dinlerden insanları saflarında birleştirir. Hepsi tek bir ortak arzuda birleşiyor: Amerikan-İngiliz emperyalistlerinin kanlı planlarını bozmak, onların yeni bir dünya savaşı başlatmasını engellemek. “...Emperyalist kampın liderleri hâlâ bir savaş başlatma riskini taşıyorsa, o zaman bunun bizzat emperyalizmin çöküşüyle sonuçlanacağına şüphe olamaz”¹.

12 Mart 1947’de ABD Başkanı Truman Kongre’ye hitap etti. Truman Doktrini adı verilen mesajda Yunanistan ve Türkiye’ye “yardım” öngörülüyordu.

Truman Doktrini, ABD emperyalistlerinin SSCB’ye ve halk demokrasilerine yönelik saldırgan niyetlerini açıkça ortaya koyuyordu.

1947’de A. A. Zhdanov, “Truman Doktrini”nin hedeflediği hedeflerden bahsederken aşağıdakilere dikkat çekti:

“1. Akdeniz havzasının doğu kesiminde Amerikan üslerinin oluşturulması ve bu bölgede Amerikan hakimiyetinin kurulması.

2. Amerikan emperyalizminin Balkanlar’daki yeni demokrasiye karşı kalesi olan Yunanistan ve Türkiye’deki gerici rejimlere açık destek (Yunanistan ve Türkiye’ye askeri ve teknik yardım sağlanması, kredi sağlanması)”².

5 Haziran 1947’de dönemin ABD Dışişleri Bakanı (Dışişleri Bakanı) Marshall, Harvard Üniversitesi’nde bir konuşma yaptı. Özetle ortaya koyduğu hükümlere “Marshall Planı” deniyordu; bu planın asıl görevi gerici rejimleri desteklemek,

¹ L. P. Beria, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi’nin 34. Yıldönümü, Gospolitizdat, 1951, s. 30.

² A. A. Zhdanov, Uluslararası durum üzerine, Gospolitizdat, 1947, s. 31.

Avrupa ülkelerinin ekonomilerini ABD emperyalistlerine tabi kılmak ve bu saldırganlığın kapsamına giren devletleri militarize etmek bu yağmacı “plan”ın parçasıydı.

Türkiye’deki egemen gerici klik itaatkar bir şekilde Amerikan emperyalistlerinin esaretine girdi. Marshall Planı kapsamındaki krediler karşılığında Türk yöneticiler, kundakçıların maceraları için top yemi sağlama sözü verdiler. savaş. Ayrıca Amerikan mallarına yönelik gümrük engellerini kaldırdılar ve Amerikan sermayesinin ülkeye girişi için en uygun koşulları sağladılar.

Amerikan gerici propagandası ikiyüzlü bir şekilde, ABD’den Türkiye’ye “yardım”ın yalnızca Türk halkının çıkarları doğrultusunda sağlandığını ve Amerikan emperyalistlerinin güya başka bir amaç peşinde koşmadıklarını garanti ediyordu. Bu yalan propagandanın ardından gerçekleri saklayan ve halkını aldatan Türk gazeteleri ve radyoları da aynı şeyi tekrarlardı.

Gerçek şu ki, bir “plan” kisvesi altında. Marshall” ABD’li egemen çevreler, Türk ekonomisini baltalamayı ve ülkeyi ulusal egemenlikten mahrum bırakmayı kendilerine hedef olarak belirlediler. Amerika’nın Türkiye’ye verdiği krediler militarizasyonun artırılması, hava ve deniz üslerinin inşası ve paralı askerlerden oluşan büyük bir ordunun yaratılması içindi.

Eski Türkiye cumhurbaşkanı İsmet İnönü bir keresinde açıkça kredilerin “askeri amaçtan başka bir amaç taşımadığını” ifade etmişti. ABD’nin bize sağlayacağı mali yardım askeri amaçlarla kullanılacak.”

Amerikalı Senatör Russell da aynı derecede net bir şekilde konuştu. “Yunanistan ve Türkiye demokrasisine yardım etmek istediğimi söylemiyorum. Bu ülkelerin halklarının demokrasie sahip olduğunu düşünmüyorum ama Türklerin Rusya’ya karşı silahlanmalarına yardımcı olmak istiyorum.”

Türkiye, ulusal hainlerden oluşan bir zümrenin çabalarıyla ABD'ye bağımlı bir ülke haline geldi. Amerikan emperyalistleri bunu dolar yardımı alan diğer ülkelere örnek olarak gösterdiler. ABD'nin Yakın Doğu ve Afrika İşlerinden Sorumlu eski Dışişleri Bakan Yardımcısı McGee, ABD'nin Türkiye Büyükelçisi McGee, açık açık, Türkiye'de "Marshall Planı'nın en iyi şekilde uygulandığını... Türkiye, tüm yardım alan ülkeler için bir modeldir" dedi.

Türkiye'yi işgalinin sonuçları hemen görüldü. Amerikalı savaş çığırkanları Türk topraklarında askeri üslerini ve kalelerini kuruyorlar. Türk ordusunu zapt ettiler ve zaten Kore'de Türk askerini top yemi olarak kullanıyorlar. Türkiye çok sayıda ABD askeri ve diğer misyonunun yanı sıra danışmanlar, eğitimciler, danışmanlar ve diğer "uzmanlarla" dolup taştı. Amerikalı sömürgeciler Türk hammaddelerini ellerine aldılar, Türk maliyesini, ulaşımını yönettiler ve Türk politikacıların ve yozlaşmış gazetecilerin yardımıyla açıkça yeni bir savaş için suç propagandası yürüttüler.

ABD'nin Türkiye'deki yayılcı politikasının uzun bir geçmişi var. ABD, Birinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından Türkiye'yi ele geçirmeye çalıştı. 2 Kasım 1918'de emperyalist devletlerin askeri filosunun Çanakkale Boğazı'na girmesinden sonra Amerikan-İngiliz müdahalecileri İstanbul'u ele geçirdi. Amerikan Deniz Piyadelerinden oluşan bir çıkarma kuvveti şehre yerleşti. 1919 yazında ve sonbaharında iki resmi Amerikan misyonu, manda kurma bahanesiyle Türk topraklarının ele geçirilmesine hazırlık yapmak amacıyla Türkiye'yi ziyaret etti. Bu heyetlerden birinin başında 8 Eylül 1919'da Mustafa Kemal ile Sivas'ta görüşen Amerikalı General Harbord vardı.

Harbord daha sonra Kemal'in "imparatorluğun bütünlüğünün tarafsız bir gücün, tercihen Amerika'nın yönetimi altında korunmasını" savunduğunu belirtti.

¹ İzvestia, 6 Ocak 1950.

Türkiye'deki Amerikan misyonlarının faaliyetleri, 28-29 Ocak 1921 gecesi Türkiye Komünist Partisi'nin örgütleyicisi Mustafa Subhi, eşi ve Türkiye'nin çalışan insanların davasının on üç cesur savaşçısının Trabzon'da Kemalistler tarafından öldürülmesiyle yakından bağlantılıdır¹.

Wall Street kodamanlarının saldırgan politikası daha sonra Türk kompradorlar ve burjuva aydınlarının en gerici kesimleri arasında destek buldu. Bu gerici, hain unsurlar İstanbul'da Amerikan mandasını destekleyen bir grup yarattı. Kemalistlerden bu grup arasında, daha sonra Ankara hükümetinin Dışişleri Bakanı olan Bekir Sami Bey, Birinci Dünya Savaşı sırasında Amerikalı tekellerle bağlantılar kuran Yalman (o zamanki Ahmed Emin), Ankara'da eğitim gören yazar Halide Edib vardı. İstanbul'daki Amerikan Roberts Koleji'nden, Kemalist hareketin önde gelen aktivistlerinden Kara Vasıf ve diğerleri.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin hemen ardından Amerikan emperyalistleri, Türkiye'yi Sovyet devletine saldırmak için kullanma girişiminde bulundu; ABD'nin yönetici çevreleri, Sovyet Rusya'ya karşı askeri müdahalenin aktif organizatörleri olarak hareket etti ve devrimci devrimi bastırmak için birliklerini gönderdi. Rusya halklarının mücadelesi.

Amerikan emperyalistleri Türkiye'den Beyaz Muhafızların Sovyet devletine karşı mücadelesine yardım ettiler. ABD hükümetinin Amiral Makkellie başkanlığındaki deniz ve diplomatik misyonu o zamanlar Wrangel'in Sevastopol'daki karargahında bulunuyordu. Amerikalı Amiral Glenon'un, yaklaşmakta olan Sovyet karşıtı müdahaleye ilişkin bilgi toplamak amacıyla Kırım'da keşif yaptığı belgelendi.

Müdahalecilerin işgal ettiği Odessa'da, Rusya'daki eski Amerikan askeri ataşesi Yarbay Riggs'in liderliğinde özel bir ABD casus misyonu faaliyet gösteriyordu. Bir diğer Amerikan

¹ Bkz. Pravda, 31 Ocak 1951.

temsilcisi Gurs da Kırım'da aynı tür faaliyetlerde bulunuyordu.

O dönemde emperyalist devletler (ABD, İngiltere, Fransa) ABD'nin Ermenistan'ın yanı sıra Konstantinopolis, Boğazlar ve Çanakkale Boğazı, Marmara Denizi ve komşu topraklar için manda alması konusunda kendi aralarında anlaşmışlardı. boğazlar. Transkafkasya'yı ele geçirmek amacıyla Amerikan Servisi'nden Albay Gaskell, Amerikan Hükümeti'nin Ermenistan Komiseri olarak atandı. Amerikan emperyalistleri kara kuvvetlerini Gaskell'in emrine göndermeye hazırlanıyorlardı. Sovyet'in ele geçirilmesine doğru. İngiltere de Transkafkasya'yı aradı.

Amerikalı ve İngiliz emperyalistleri Transkafkasya'da acımasız bir sömürge rejimi kurdular. Batum'da müdahaleciler sendika örgütlerinin liderlerini tutuklayarak Konstantinopolis'e gönderdiler. Müdahalecilerin elleri 26 Bakü komiserinin kanıyla, Akhaltsikhe'de Sovyet iktidarı adına konuşan idam edilen askerlerin kanıyla lekelendi.

Amerikan-İngiliz sömürgecileri Gürcistan'dan 26 milyon pound manganiz ihraç etti. Batum'dan kaçarken müdahaleciler yanlarında 8 buharlı gemi çaldı. Amerikan-İngiliz emperyalistlerinin Transkafkasya'ya verdiği zarar milyonlarca rubleyi buluyor.

Amerikalılar ve diğer müdahaleciler Kızıl Ordu tarafından yenilgiye uğratıldı ve Sovyet topraklarından atıldı. Sovyet ülkesini ele geçirmeye yönelik maceracı planları gerçekleşmeye mahkum değildi. Ancak Türkiye'yi Sovyetler Birliği'ne karşı savaşmak için kullanma planlarından vazgeçemediler.

ABD emperyalistlerinin Türk ekonomisine sızması da saldırgan hedefler peşindeydi. Böylece, Nisan 1923'ün başında Türkiye'nin Kemalist hükümeti, Amerikalı sanayici Chester'a demiryolları, limanlar inşası, maden kaynaklarının işletilmesi vb. konularda geniş bir imtiyaz verdi. Amerikalı patron Ford'un açılışı İstanbul'da yapıldı. vesaire.

Amerikan hükümetinin İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'ye yönelik politikası, esasen ABD emperyalistlerinin Birinci

Dünya Savaşı'ndan sonra izlediği eski saldırgan politikanın devamıydı.

Amerikan Kongresi'nin silahların ödünç veya kira yoluyla Türkiye'ye devredilmesine ilişkin yasanın genişletilmesi, ABD emperyalistlerinin SSCB'ye yönelik geniş kapsamlı saldırgan planlarıyla ilişkilendirildi.

Türkiye, stratejik konumuna ek olarak, Orta Doğu petrol kaynaklarına sızmak için uygun bir sıçrama tahtası olarak Amerikalı tekelcilerin ilgisini çekti. Dört güçlü Amerikan petrol şirketi Ortadoğu'da petrol ele geçirmekle ilgileniyor: Standard Oil Co. (New Jersey), Soconi Vacuum, Standard Oil Co. of California ve Texas Co. İlk üç petrol şirketi Rockefeller grubuna aittir.

Bu güçlü petrol tekelleri ABD'nin Yakın ve Orta Doğu'daki politikasını büyük ölçüde belirliyor. Üstelik United Nations World dergisinin belirttiği gibi, "Batı Avrupa'daki Amerikan dış politikasının öncüsü", "Arap petrol yataklarındaki Amerikan petrol şirketleridir.

Amerikan emperyalistleri, Türkiye'yi askeri sıçrama tahtasına çevirerek, Sovyetler Birliği'ni korkutmak için gerçekçi olmayan, hayali planlar yaptılar. Sovyet halkını korkutabileceklerini ve böylece onları ABD'nin emirlerine teslim olmaya zorlayabileceklerini umuyorlardı, ancak bildiğimiz gibi bu maceracı politika tam bir başarısızlıktı. Lenin-Stalin dış politikasının sarsılmaz ilkelerine sadık olan Sovyetler Birliği, giderek artan ekonomik ve siyasi gücüne dayanarak dünya barışı davasını kararlılıkla ve sarsılmaz bir şekilde savunmaktadır.

Türkiye'nin köleleştirilmesi ve Wall Street'in derebeyliğine dönüşmesi, ABD'li tekelcilerin İngiliz sömürgecileriyle amansız mücadelesi sırasında gerçekleşti. Giderek borç batağına saplanan ve eski ağırlığını kaybeden İngiltere, Türkiye'deki konumunu adım adım daha güçlü bir rakibe kaptırıyordu. Ancak İngiliz sömürgecileri Yakın ve Orta Doğu'daki birçok devlette hâlâ mevzilerini koruyorlar. Bu bölgedeki pazarlar için iki ana emperyalist yağmacı

arasındaki mücadelenin bir gün bile dinmemesinin nedeni tam da budur.

Esas itibarıyla İngiltere'yi Türkiye'den uzaklaştıran Amerikan emperyalistleri, saldırgan Kuzey Atlantik bloğundaki ortaklarını tüm Yakın ve Orta Doğu'dan kovmanın peşindedir.

Böylece, 1938'de Yakın ve Orta Doğu ülkelerinde üretilen 16 milyon ton petrolün 2 milyon tonunu ABD oluşturuyorsa, 1950'de 87,5 milyon tonun 40,4 milyon tonunu Amerikan tekelleri oluşturuyordu. petrol orada üretiliyor. ABD'nin petrol üretimindeki payındaki artış, öncelikle İngiltere sayesinde gerçekleşti ve yaşıyor.

Yakın ve Orta Doğu ülkelerindeki Amerikan-İngiliz mücadelesinin ciddiyeti, özellikle Amerikan ve İngiliz istihbaratı tarafından organize edilen komplolar, hükümet darbeleri ve siyasi şahsiyetlere yönelik suikastlar ile kanıtlanmaktadır. Böylece İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Suriye'de kısa süre içinde dört hükümet darbesi gerçekleştirildi. Aynı dönemde İran Başbakanı Razmara, Ürdün Kralı Abdullah ve eski Lübnan Başbakanı Riad Solh da öldürüldü.

Bütün bunlar, Amerikan-İngilizlerin hammadde kaynakları ve satış pazarları, sermaye yatırımı alanları, Yakın ve Orta Doğu'da ekonomik, siyasi ve askeri hakimiyet için verdikleri mücadelenin bir yansımasıdır.

Türkiye'yi derebeyliğine dönüştüren, Türk ordu ve donanmasının kontrolünü ele geçiren ABD emperyalistleri, Yakın ve Orta Doğu'daki fetih planlarını gerçekleştirmek için Türkiye'yi araç olarak kullanmaya çalışıyorlar. Amerikalı savaş çığırtkanlarının Türkiye'ye Arap ülkelerindeki askeri üsler için toprak sağlama eğiliminde olmasının nedeni budur. Suriye gazeteleri ayrıca ABD'nin Süveyş Kanalı bölgesindeki İngiliz birliklerini Türk birlikleriyle değiştirmeyi planladığını yazdı. ABD emperyalistleri aynı zamanda Bekaa bölgesindeki Lübnan topraklarının bir kısmını, Cezire bölgesindeki Suriye topraklarının bir kısmını ve Suriye'nin Halep kentini de Türkiye'ye devretmeyi "anlaşıyor". Amerikan emperyalistleri,

Türk yöneticilerin eski Türk imparatorluğunu yeniden kurma yönündeki abartılı arzularını teşvik etmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Bütün bunlar, ABD'nin Yakın ve Orta Doğu'daki nüfuzunu güçlendirmek ve İngiltere'yi daha da yerinden etmek için Türkiye'yi kullanmayı beklediğini gösteriyor.

Bu nedenle ABD'nin bu alanda güçlenmesinden korkan İngiliz emperyalistleri, Wall Street ve City kodamanlarının sömürgeci politikasının aracı olan Türkiye'nin saldırgan Kuzey Atlantik bloğuna dahil edilmesine uzun süre karşı çıktılar. Yazarlarına göre, Kuzey Atlantik Saldırgan Bloku'na bağlı sözde "Ortadoğu Komutanlığı"nın planı, yeni sömürge yönetimi biçimleri yaratma sorununu çözmeli ve aynı zamanda Yakın ve Orta Doğu'da sıçrama tahtaları hazırlamalı. Sovyetler Birliği'ne ve halk demokrasilerine karşı bir savaş için.

İngiliz emperyalistleri, bir "Ortadoğu Komutanlığı" oluşturmak için yola çıktıklarında, buradaki asıl rolün İngiliz himayesindeki tarafından oynanacağını umuyorlardı. Aynı zamanda Amerikan emperyalistleri, kuklalarını liderlik pozisyonlarına yerleştirmeye, özellikle de saldırgan savaş çıkartkanları birliğinin bu kolunun kara kuvvetlerinin komutasını bir Türk generaline emanet etmeye çalışıyorlar.

Bu bakımdan İngiliz emperyalistlerinin Ortadoğu'da Irak ve Trans-İran'ı, mümkünse Suriye ve Lübnan'ı da kapsayacak bir kukla devlet kurma planlarından henüz vazgeçmemiş olmaları ilginçtir. "Büyük Suriye" planı).

ABD'nin sömürgeci politikasının Türkiye'de uygulanması büyük ölçüde ABD'nin Sovyetler Birliği'ne yönelik düşmanca hedeflerinin, ülkenin ulusal çıkarlarına ihanet ederek kendisini kiralık katil konumuna mahkum eden Türk gericiliğinin özlemleriyle tamamen örtüşmesiyle açıklandı. Wall Street iş adamlarının uşakları. Türk gericileri denizaşırı yeni efendilerine, Hitler'e ve onun kliğine hizmet ettiklerinden çok daha büyük bir itaatkarlıkla ve köpek gibi bir bağlılıkla hizmet ediyorlar.

Ancak Türk yöneticilerin oluşturduğu zümre, savaş istemeyen ve Wall Street'in kölesi olmak istemeyen Türk halkının görüşlerini yansıtmıyor.

Türkiye, 29 Ekim 1923'te burjuva cumhuriyeti ilan edildi. Çürümüş Türk feodal-teokratik monarşisinin yerini burjuva-toprak ağası diktatörlüğü aldı. Türkiye Anayasası 20 Nisan 1924'te Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edildi. Anayasaya göre yasama yetkisi Millet Meclisi'nin (Meclis) elinde toplanmıştır. Meclis'in milletvekilleri toprak sahipleri, bankacılar, büyük tüccarlar, sanayiciler ve gerici memurlardan oluşuyor. Milletvekilleri arasında işçi ve köylülerin tek bir temsilcisi yok.

Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından kullanılır. Cumhurbaşkanı dört yılda bir milletvekilleri arasından Meclis tarafından seçiliyor. Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu Başkanını, kabineyi oluşturan Meclis milletvekilleri arasından ve yine milletvekilleri arasından atar. İdari olarak Türkiye, hükümet tarafından atanan bir vali (vali) başkanlığında 63 vilayete (il) bölünmüştür. Vilayetler, valileri (kaymakamları da hükümet tarafından atanan kazalara (ilçelere) bölünmüştür. Kazalar nahiyelere (volostlar) bölünmüştür.

Devlet aygıtının tamamı tepeden tırnağa merkezileşmiştir ve tamamen Türk büyük burjuvazisinin ve toprak sahiplerinin bir aracı, Amerikan-İngiliz emperyalistlerinin ajanı olan iktidardaki sözde “demokratik” partinin elindedir. Ona “muhalefet” içinde olmasına rağmen “Demokrat” Parti (DP) kadar Türk işçilerinin düşmanı olan sözde 13. “Cumhuriyetçi Halk Partisi” (CHP) de yardım ediyor. Türk devlet aygıtının faaliyetlerinin karakteristik özellikleri rüşvet, zimmete para geçirme, bürokrasi ve işçilerin ihtiyaçlarına karşı duyarsız bir tutumdur.

Modern Türkiye'nin Bulgaristan ile 219 km, Yunanistan ile 172 km, Suriye ile 669 km, Irak ile 390 km, İran ile 370 km ve

SSCB ile 602 km ortak sınırı bulunmaktadır. Türkiye kara sınırının tamamının uzunluğu 2.422 km'dir.

Türkiye kuzeyden Karadeniz, güneyden Akdeniz, batıdan Ege ile yıkanmaktadır. Türkiye'nin toplam alanı 776,7 bin metrekaredir. km. Türkiye toprakları batıdan doğuya 1.600 km, kuzeyden güneye 500 km kadar uzanır.

1940 verilerine göre Türkiye'de 17,8 milyon insan yaşıyordu. Ekim 1950'de Türkiye'de nüfusun 20,9 milyon olduğu tahmin edilen, açıkça şişirilmiş ön nüfus sayımı verileri yayımlandı. Ortalama nüfus yoğunluğu 1 metrekare başına 27 kişidir. km. Bazı bölgelerde nüfus yoğunluğu 1 metrekare başına 48 kişiye ulaşıyor. km. Ülkenin doğu bölgelerinde, örneğin Van vilayetinde nüfus yoğunluğu 1 km²'ye 4 kişiyi geçmemektedir.

Türk istatistiklerine göre Türk nüfusunun yaklaşık %20'si Türk vatandaşı değildir. Türkiye'de 1,4 milyon Kürt, 153 bin Arap, önemli sayıda Laz, Çerkez, Rum vb. yaşamaktadır. Türk satrapları ülkedeki ulusal azınlıkları sistematik bir şekilde yok etmektedir. Ulusal azınlıkların nüfusu sürekli azalmaktadır. Birinci Dünya Savaşı'ndan önce Türkiye'de 2,5 milyon kadar Ermeni yaşarken, şimdi 100 bine yakın Ermeni kaldı.

Ülkenin toplam nüfusunun %80'inden fazlası köy ve mezralarda yaşamaktadır. Nüfusu 10 binin üzerinde olan 97 şehir var. Ülkenin en büyük şehirleri: 1 milyon nüfuslu İstanbul, 226 bin nüfuslu Ankara, 200 bin İzmir, 100 bin nüfuslu Adana. Türkiye sanayi açısından az gelişmiş bir ülkedir. Örneğin 1949'da çelik üretimi 99 bin ton, dökme demir üretimi ise 112 bin tondur; 210 bin ton demir cevheri, 400 bin ton krom cevheri (çoğunlukla ABD'ye ihraç ediliyor), 4,2 milyon ton kömür. Yıllık petrol üretimi ise sadece 20 bin civarındadır. Ergani bölgesinde yılda yaklaşık 10 bin ton bakırın eritildiği bir bakır izabe tesisi bulunmaktadır. Türkiye'nin kendine ait mühendislik sanayisi neredeyse yok. Sanayi ve ulaşımda yaklaşık 300 bini büyük ve orta ölçekli işletmelerde olmak üzere yaklaşık 800 bin işçi istihdam ediliyor.

Bazı yerlerde manganez, çinko, cıva, arsenik, asbest, kükürt ve diğer minerallerin küçük çaplı madenciliği yapılmaktadır.

En büyük sanayi kuruluşları Karabük metalürji tesisi, Sivas'ta lokomotif ve araba tamir fabrikası, Kayseri ve Nazili'de Sovyet mühendisleri tarafından Sovyet kredileriyle bir zamanlar inşa edilen tekstil fabrikalarıdır. Türkiye demiryollarının uzunluğu yalnızca 7,7 bin kilometreye ulaşıyor.

Türkiye ekonomisinin temeli tarımdır. Ülkenin toplam ekonomik çıktısının %85'ini sağlar. Tahıl bitkileri çoğunluktadır; Bunların başında buğday geliyor. Tahılların altında. Ekilen alanın %88'i mahsuller tarafından işgal edilmektedir. Meyve bahçeleri, üzüm bağları ve zeytinliklerle birlikte ekili araziler ülke topraklarının neredeyse altıda birini oluşturuyor. En önemli sanayi bitkileri tütün (yıllık hasat 95-97 bin ton) ve pamuktur (yaklaşık 100 bin ton). Önemli alanlar üzüm bağları tarafından işgal edilmiştir. Türkiye dünya kuru üzüm (kuru üzüm) ihracatının yaklaşık %25'ini gerçekleştirmektedir.

41,5 milyon baş hayvandan oluşan toplam hayvan nüfusunun 31 milyonunu küçükbaş hayvanlar (koyun ve keçi) oluşturuyor.

Ülkedeki ekilebilir arazilerin üçte ikisi toprak sahiplerine aittir. Ayrıca bahçeleri, üzüm bağları ve zeytinlikleri de bulunmaktadır. Toprak sahipleri ülkedeki tüm hayvancılığın çoğunluğuna sahiptir. Türk köylülerinin büyük çoğunluğunun çok az toprağı var ya da hiç yok ve toprak sahipleri için çalışıyorlar, köleleştirme koşulları altında onlardan toprak kiralyorlar. Türkiye kırsalında yarı feodal ilişkiler hakimdir ve toprak sahiplerinin, tefecilerin ve memurların keyfiliğı hüküm sürmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK EKONOMİSİ VE SİYASETİNİN ABD EMPERYALİSTLERİNE TESLİMİ

Türkiye ekonomisi derin ve giderek kötüleşen bir kriz yaşıyor. Ülke, ulusal ekonominin bozulma sürecinden geçiyor.

Bunun temel nedeni, Türk tepkisinin kendi elleriyle ülkenin ulusal bağımsızlığını yok etmesi ve ülkeyi Wall Street'in derebeyliğine dönüştürmesiydi. Türkiye, 6 Ocak 1952'de yeniden adlandırılan Marshall Planı Komiseri, Karşılıklı Güvenlik İşleri Dairesi Temsilcisi ve Amerikan askeri ve deniz misyonlarının başkanları tarafından fiilen yönetilmektedir.

ABD'li tekeller ülke ekonomisine giderek daha derin nüfuz ediyor, ekonominin sektörlerini birbiri ardına ele geçirip onlara tabi kılıyor. Amerikan emperyalist tekelleri Dillon Reed Company, Soconi Vacuum Oil, General Electric ve diğerleri, Türk bakır, krom, kömür, petrol, çimento ve çelik endüstrilerini ele geçiriyor.

Türk bankaları—Sümerbank, Yapı ve Kredi Bankası, Merkez Bankası, İller Bankası, Etibank, Ziraat Bankası vb. sadece ismen Türkçedir. Hepsi yavaş yavaş Amerikan bankalarının şubelerine dönüşüyor. Amerikan tekelleri, Amerikan İhracat-İthalat Bankası'nın Türkiye'de açılan şubesinin de büyük çoğunluğuna sahiptirler.

Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye arasındaki ekonomik ilişki şu olguyla karakterize edilmektedir. Nisan 1950'de yeni Sanayi Türk Bankası kuruldu. Türk yöneticiler, yeni açılan bankaya kredi verme talebiyle Wall Street kodamanlarına yöneldi. Bu talebe karşılık Amerikalı tekeller, “yabancı sermayenin Türkiye'deki faaliyetleri için koşulların yaratılması” talebinde bulundu. Ancak bu durumda

Türk bankasına 50 milyon lira tutarında kredi sağlandı. Türk hükümeti efendilerinin bu küstah talebini kabul etti.

Türk ekonomisinin ABD emperyalistleri tarafından verilen kredilerle köleleştirilmesi her geçen yıl artıyor. Tamamen ABD'nin kontrolünde olan sözde Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası, tahıl ambarlarının inşası için 3 milyar 900 bin dolar, genişleme için ise 12 milyon 500 bin dolar kredi sağlamak üzere Türk hükümetiyle anlaşma imzaladı. eski limanların inşası ve yeni limanların inşaatı.

Türkiye'yi yağmalama ve köleleştirme politikası izleyen Amerikan emperyalistleri, kendilerini yalnızca köleleştirme şartlarıyla kredi vermekle sınırlamamaktadır. Dolar ülkeyi başka bir kanaldan istila ediyor. Amerikalı tekeller Türkiye'de esasen tamamen kendilerine ait olacak birçok sanayi kuruluşu kuruyorlar. Bu nedenle Amerikan firmaları Sakarya Nehri'ne enerji santrali kuruyor. Amerikalı General Electric şirketi, İstanbul'da, bu tesisin ürünlerini sadece Türkiye'de değil Ortadoğu'nun diğer ülkelerine de satabilecek şekilde bir elektrik lambası fabrikası kurmak için anlaşma imzaladı.

Türk basınında yer alan haberlere göre, Türk ekonomisine 1947'de 5,9 milyon lira, 1948'de ise 17,6 milyon lira yabancı sermaye yatırılmıştı. Ülkeyi köleleştiren yabancı sermayenin yatırımları artıyor.

Amerikan petrol şirketi Sokoni Vacuum, Ramandag ve Adana'daki petrol sahalarını devralıyor. Amerikalı petrol sanayicileri orada bir petrol rafinerisi inşa ediyorlar.

ABD emperyalistleri, Ergani, Ordu ve Isparta'daki manganez, krom ve bakır madenlerini, Zonguldak'taki kömür madenlerini işletiyor, Guleman ve Sori bölgelerindeki krom yataklarını ele geçiriyor. Türkiye'de çıkarılan krom cevherinin neredeyse tamamı ABD'ye ihraç ediliyor . Yalnızca 1950 yılında Amerikan tekelleri Türk krom cevherinin alım satımından 4 milyon dolar net kâr elde etti. General Electric Türk Anonim Ortaklığı şirketinin sermayesinin yüzde 60'ı zaten Amerikan şirketi General Electric'e ait. Amerikalı işadamları Çanakkale'deki yeni çimento fabrikasınının

sermayesinin de yüzde 60'ına el koydu. Artık Türkiye'de Amerikalı iş adamlarının faaliyet göstermediği tek bir ekonomi sektörü yok.

12 Temmuz 1947 ve 4 Temmuz 1948 tarihli Amerikan-Türk anlaşmalarına göre Amerikan hükümetine Türkiye'nin içişlerine resmi olarak müdahale etme fırsatı verildi. Bunun sonucunda ABD emperyalistleri ülkenin hava filosunu, nakliyesini, postanesini, telgrafını vb. ABD'nin kontrolüne verdi. Türkiye, ABD'ye kömür madenciliği ve gıda üretimi konusunda detaylı proje ve raporlar sunmayı, Batı Avrupa ülkelerine tahıl ve kömür sağlamayı taahhüt etti. Wall Street kodamanlarının Türk uşakları da ABD'ye stratejik ve diğer hammaddeleri sağlama sözü verdiler. Bu yağmacı anlaşmalar Türk ekonomisini mahvediyor, gerilemeye sürüklüyor.

ABD emperyalistlerinin itaatkar aleti olan sözde Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası'nın başkan yardımcısı Amerikalı finansör Garner, 1949'da İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında Türkiye'nin bir tarım ülkesi olması gerektiğini savundu. Ulus gazetesi (o zamanlar hükümetin resmi bir yayınıydı) Garner'ın görüşüne hemen katıldı ve yararlı bir şekilde Türkiye'nin "her şeyden önce tarımını geliştirmesi gerektiğini" belirtti.

Wall Street kodamanlarının Türkiye'yi ABD'nin sömürge uzantısı haline getirme politikasını izleyen Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası, 1951 yılında Türkiye'de çalışan komisyonunun tavsiyelerini içeren bir raporu Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Bayar'a teslim etti. Türkiye ekonomisinin gelişimiyle ilgili. Raporda, Türk ekonomisinin gelişmesinin Türk tarımının gelişmesiyle başlaması gerektiği gerçeği özellikle vurgulandı.

Böylece Türk ekonomisi giderek ABD askeri ekonomisinin hammadde uzantısı haline geliyor.

Türkiye'deki egemen çevrelerin felaket politikalarının doğrudan bir sonucu olan Türkiye'deki ekonomik kriz, ülke ekonomisinin sömürgeci doğası nedeniyle daha da kötüleşiyor. Bu sömürgeci karakter özellikle dış ticaret örneğinde açıkça görülmektedir.

Amerikan-İngiliz emperyalistleri Türkiye ile sömürgeci, yağmacı bir dış ticaret yürütüyorlar. Türkiye'nin dış ticaret dengesi 1946'da aktif iken sonraki yıllarda pasif hale geldi.

TÜRKİYE DIŞ TİCARET (milyon Türk lirası olarak)

	1947	1948	1949	1950	1951
ithalat	685.0	770.1	812.6	799,8	1.113,5
İhracat	625.21	551.0	693.9	737.5	879.4

Böylece 1951'de bütçe açığı 234 milyon lirayı aştı.

Türkiye'nin ithalatının büyük kısmı ABD, Batı Almanya ve İngiltere'den geliyor ve bu ülkelerden Türkiye'ye yapılan ihracat, ülkeden yapılan ithalatı önemli ölçüde aşıyor. Örneğin ABD, 1949 yılında Türkiye'ye 164 milyon liralık mal ihraç ederken, sadece 99 milyon liralık ithalat yapmıştı. 1949-1951'de. Türkiye pamuk ihracatını artırdı. 1951 yılında ülkeden toplam 216.625 bin lira değerinde pamuk ihraç edildi. ABD'nin baskısı altında bazı eyaletlerle ticaret önemli ölçüde azaldı ve halk demokrasileriyle birlikte bu ticaret neredeyse tamamen sona erdi.

Türkiye'ye giren Amerikan mallarına yönelik gümrük engelleri kaldırıldı. Bu durumda Türk sanayisinin ürünleri, kendi pazarında dahi Amerikan mallarıyla rekabete dayanamamaktadır. Bunun sonucunda bazı işletmeler kapanıyor.

Amerikan dış ticaretinin Türk ekonomisi üzerindeki zararlı etkisi, tütün yetiştiriciliği örneğinin çok açık bir göstergesidir. Kaliteli Türk tütünlerinin yerini Amerikan tütün ürünleri alıyor. Sonuç olarak Türkiye'de tütün üretimi düşüşte. ABD Kongresi Senato Komisyonu'nun, Amerikan sigaralarının dış pazarlarda artan talebi nedeniyle Türkiye'ye tütün mahsulünü azaltmasını öneren kararı, Türkiye açısından tamamen alaycı geldi.

Türkiye ihtiyacı olanı almıyor, ekonomisine faydalı olanı değil, Amerikan sömürgecilerinin kendisine dayattığını satıyor. Örneğin ülkenin tekstil fabrikaları, Türk pamuğunun askeri amaçlarla Batı Almanya'ya gönderilmesi nedeniyle üretimi keskin bir şekilde azaltıyor. Başka bir örnek: Amerikan yün ürünleri ülkeye tedarik edilirken, Türkiye'nin kendi yünü var ve yurt dışına ihraç ediliyor. Türkiye'de kişi başına yılda sadece 0,5 m yünlü kumaş üretiliyor. Türk sanayisi yılda 12 kişiye bir çift ayakkabı üretiyor ve Türkiye'den gelen ham deriler ABD ve İngiltere'deki ayakkabı fabrikalarına ihraç ediliyor, buradan da Türkiye pazarında satışa sunulan ayakkabılar ithal ediliyor. Ulus gazetesinin haberine göre, Adapazarı'ndaki tarım makineleri fabrikasında Amerikan tekellerini memnun etmek için, Amerika'dan ülkeye pulluk ithal edileceği gerekçesiyle 20 bin Türk saban, hurdaya dönüştürüldü.

Amerikalı işadamları Türkiye ile ticaretten büyük kazançlar elde ediyor. 1950 yılında Türkiye'de şeker ABD'den 12 kat, erkek gömleği 10 kat, ayakkabı ise 5 kat daha pahalıydı.

Aynı zamanda Türk hammaddeleri de düşük fiyatlardan alınıyor. "Türk İktisat Mejmuası" dergisi şunu belirtiyor: "Türkiye, Avrupa ülkelerinin en az bir asır gerisindedir. Ürünlerimizin maliyeti oldukça yüksektir. Buğdayın maliyeti uluslararası piyasa fiyatlarının en az iki katıdır. " Aynı şey pamuk, tütün, incir vb. maliyeti için de söylenebilir. Ve tüm bu mallar ucuza alınıyor, bu da üreticileri mahvediyor ve ekonomik bozulmaya yol açıyor.

Son dönemde İngiltere'nin Türkiye'deki faaliyetlerini yeniden yoğunlaştırmaya başlaması, şüphesiz Anglo-Amerikan çelişkilerinin derinleştiğinin kanıtıdır. İngiltere, Türk ekonomisinde zayıf da olsa bazı pozisyonlarını hâlâ koruyor. Ülkenin güney bölgelerindeki (Fethiye, Marmaris vb.) krom madenciliği İngiliz-Fransız bir şirketin elindedir. Ayrıca borasit üretiminin tamamı il tekellerinin elindedir. İngiltere'nin Türkiye'ye ihracatının hacmi 1947 yılında 100 adet olarak alınırsa, Haziran 1950'de bu oran zaten %157'ye

ulaşmıştı. 1950 yılında İngiltere, Türkiye'ye 4.744 bin sterlin değerinde çeşitli mal ithal ediyordu. 1951 yılında İngiliz mallarının Türkiye'ye ihracatı 7.621 bin sterlin tutarındaydı. Ama buna rağmen Türk ekonomisinin efendisi hâlâ ABD emperyalistleridir.

Türk lirası büyük oranda ABD dolarına bağımlıdır. Eylül 1946'da Türk lirası ABD doları karşısında yüzde 50 değer kaybetti.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanya'dan gelen ve Avrupa'dan yağmalanan döviz nedeniyle Türkiye'nin altın rezervleri arttı. Vatan gazetesinin haberine göre 1 Ocak 1946 tarihi itibarıyla Türkiye'nin altın rezervleri 223 ton oldu. 1 Ocak 1947 itibarıyla altın rezervi zaten 151 tondur, yani bir yılda 72 ton azaldı. 1951 yılında ülkedeki altın rezervi 69,2 grama geriledi. Yurt dışında bulunan 63,8 ton Türk altının önemli bir kısmı halihazırda Amerikalı finansörlerin elinde. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın ABD'ye dolar karşılığında altın satışı devam ediyor.

Altın rezervlerinin azalmasından üzüntü duyan Ulus gazetesi, Türkiye'nin Marshall Planı'ndan beklediği sonuçları alamadığını itiraf etmek zorunda kaldı. Marshall Planı, Türk altının büyük kısmının Amerikan bankalarına gitmesine katkıda bulundu.

Türkiye'de Kemal Paşa döneminde ekonomik alanda "devletçilik" (yani millileştirme) politikası izlendi. Ekonominin ana sektörlerinde sözde devlet işletmeleri oluşturuldu. Büyük burjuvazi, kendisine bağlı devlet aygıtını kullanarak, orta ve küçük burjuvaziyi yerinden edip mahvederek, ekonominin tüm önemli sektörlerinin kontrolünü hızla ele geçirdi. "Devletçiliğin" güçlenmesine ve zenginleşmesine yardımcı olmasına rağmen, Türk büyük burjuvazisinin uyguladığı "devletçilik" politikası, yabancı sermayenin ülkeye girişini bir ölçüde sınırladı. 1937 yılında

¹ Bkz. The Economist d'Orian , 15 Kasım 1950.

“devletçilik” Türk anayasasının temel ilkelerinden biri olarak yer aldı.

Ama “devletçilik” Amerikan sermayesinin Türkiye’deki yönetimine müdahale ediyordu. Türkiye’yi birden çok kez ziyaret eden Amerikan tekellerinin temsilcisi Thornburg, 1947’de açıkça şunu ifade etmişti: “Eğer ‘devletçilik’ ekonomi politikası aynı kalırsa, Amerikan sermayesi için kârsız olacaktır.” ABD’nin baskısıyla Türkiye’yi yönetenler, Amerikan sermayesine fayda sağlanmasından yana konuştu ve “devletçiliğin sınırlarının belirlenmesi” konusunu görüşme sözü verdi. Daha sonra Amerikan tekelleri “Marshall Planı” kapsamında “yardım” bayrağı altında “devletçiliğin” ortadan kaldırılmasını sağladılar.¹

Mayıs 1951’de Cumhuriyet gazetesi tarafından bildirildiği gibi, Türkiye Maliye Bakanı, yabancı sermayeyi ülke ekonomisine kolaylaştırmayı amaçlayan bir yasa tasarısı hazırladı. Bu yasa tasarısına göre, yabancı sermaye ülkede Türk başkenti ile birlikte tüm faydaları kullanıyor. Özel yabancı krediler 300 milyon Türk liran hükümeti tarafından garanti edilmektedir. 1 Ağustos 1951’de Türk Mührü’nün bildirdiği gibi Meclis bu tasarımı onayladı.

Böylece Türkiye’nin gerici yöneticilerinin politikaları sonucunda “devletçilik” yerini milli sanayiye boğma ve ülke ekonomisini Amerikan sermayesine tabi kılma politikasına bırakıyor. Gerici Türk gazetesi Kudret bu vesileyle şunları yazdı: “Ekonomik emperyalizmin ağlarına kapılma ve teslim olma tehlikesi çok yakın. Türkiye, meteliksiz yardım aldığı için Amerika’ya büyük ekonomik ve siyasi tazminat ödemek zorunda kalıyor.” Türkiye’yi Amerikan esaretine sokan, Wall Street’in Türk uşaklarının Amerikalı efendilerine verdikleri bu “tazminatlar” oldu.

¹ 25 Kasım 1951’de Vatan gazetesinde iktidardaki “Demokrat” partinin “devletçilik” konusundaki tutumunu anlatan bir yazı yayınlandı. Yazıda şöyle deniyor: DP “devletçilik” ilkesini reddediyor. Programı özel inisiyatifli temel alıyor.

Türkiye'nin ekonomik ve siyasi hayatını kendi nüfuzlarına tabi kılan Amerikan emperyalistleri, ülkenin ideolojik ve kültürel hayatı üzerindeki nüfuzunu artırıyor. Türk okulları, basını, siyasi ve eğitim kurumları giderek Amerikanlaşıyor. Bu süreçte 27 Aralık 1949'da imzalanan sözde "eğitim alanında işbirliği" konulu Türk-Amerikan anlaşması önemli bir rol oynuyor. Bu anlaşma kapsamında Türkiye'de "eğitim alanında işbirliği" yapmak üzere bir ABD komisyonu oluşturuldu. Amerikan büyükelçisinin başkanlık ettiği eğitim. Anlaşmanın 3. maddesinde şöyle deniyor: "Komisyonun yıllık bütçesi ve planı Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı tarafından kabul edilecektir." Madde 10 şöyle diyor: "Gerekirse ABD Dışişleri Bakanlığı komisyonun her türlü kararını inceleyebilir"¹.

Amerikalı milyarderlerin kölesi Türkiye'nin gerçek konumu budur.

Türkiye'yi Amerikalı sömürgecilere kim ihanet ediyor? Ülke çıkarları uğruna bu kadar haince ticaret yapan ve Amerika'nın saldırgan politikalarının izinden giden insanlar kimlerdir? Bunlar iki bin Türk milyoner ailesi, büyük kapitalistler ve toprak sahipleri, bankacılar ve kompradorlardan oluşuyor. Amerikan emperyalistleri, saldırgan planlarının, Türkiye'deki "beşinci kolu"nun uygulanmasında güvenilir desteği işte onlardan buldular.

Wall Street kodamanlarının iradesini itaatle yerine getiren Türk gericiler, kendi halkına ihanet etti, ülkeyi bağımsızlığından mahrum etti ve ülkeyi adeta bir Amerikan kolonisi haline getirdi. Onlar ve onlara hizmet eden Yalçın, Faik Fennik, Yalman, Abeddin Daver, Cihad Baban, Selim Sabit, Ardiçoğlu gibi yolsuz gazeteciler sürüsü Amerikan tekellerinin ajanı oldular. Bunlar, Hitler Almanyası'na hizmet etmiş, şimdi de Amerikan-İngiliz emperyalistlerinin hizmetine girmiş, Fennikler, Yalçınlar ve diğerleriyle birlikte gazetecilik

¹ Resmi Gazete , 18 Mart 1950.

yapan emekli generaller Erkilet ve İhsan Sabis gibi Türk milletine ihanet eden azılı hainlerdir. yeni bir dünya savaşının suç propagandasını yapıyorlar. Hep birlikte denizaşırı efendilerini memnun etmek için Türk halkını milli bağımsızlığından feda etmeye çağırıyor ve onları savaş çığırtkanlarının gelecekteki saldırgan maceralarına top yemi olarak hazırlıyorlar.

Norveçli hain Quisling, son savaş yıllarında evrensel halk tarafından aşağılama ve utançla damgalanmıştı. Ulusal bir hainin özellikleri en açık şekilde onda ifade edildi ve adı herkesin bildiğı bir isim haline geldi.

Şu anda, sıralanan ülkelerdeki quislinglerin rolü, Amerikan tekelleri uğruna ülkelerinin devlet egemenliğinden, ulusal bağımsızlığından vazgeçenler tarafından oynanıyor. Halklarını silahsızlandıran ve onlara Amerikalı bankacıların kölelerinin kaderini hazırlayan bu son zamanların ihanetçileri, iki bin Türk milyonerdir; kapitalistler, toprak sahipleri ve onlara hizmet eden yozlaşmış gazeteciler, generaller ve üst düzey memurlar sürüsü.

Türkiye'deki yozlaşmış iktidar çevrelerinin gerici politikaları sonucunda 1923'te kaldırılan kapitülasyon rejimi¹ fiilen yeniden canlandırıldı. 4 Temmuz 1948 tarihli Türk-Amerikan anlaşmasının 9. maddesinde, bir Amerikan vatandaşı ile Türk hükümeti arasında bir ihtilaf olması halinde, konunun uluslararası bir mahkeme tarafından değerlendirilmesi gerektiğı belirtiliyordu. Böylece Türk mahkemeleri, Amerikalıların Türkiye'de işledikleri suçlardan dolayı yargılama hakkından mahrum kalıyor.

¹ Kapitülasyon rejimi Türkiye'de 16. yüzyıldan itibaren yürürlüktedir. Kapitülasyon rejimine bağı olan Türkiye'nin, zayıf ekonomisini Avrupa ticari ve sanayi sermayesinin saldırısından korumak için gümrük vergilerini artırma, dış ticarete vergi koyma ve yabancıları Türk mahkemesine götürme hakkı yoktu. Türkiye'deki yabancı sermayedarlara her türlü kolaylık sağlandı. Yabancılar ayrıcalıklı bir gruptu ve Türk kanunlarına tabi değillerdi.

Bu Türk-Amerikan anlaşmasının ilk haberleri ortaya çıktığında Yeni Sabah gibi gerici bir gazete bile 4 Temmuz 1948 tarihli anlaşmanın 9. maddesinin “Türk’ü utandırdığını” ilan etmişti.

Neredeyse tamamen Amerikan emperyalizminin boyunduruğu altına giren Türkiye’nin iç ve dış siyasi durumu, ülkenin 11. yüzyılda Sultan Türkiye’nin İngiliz-Fransız ve Alman kapitalistlerinin yarı-sömürgesi olduğu dönemde yaşadığı duruma bir kez daha döndüğünü açıkça göstermektedir.

Günümüz Türkiye’sinin “bağımsızlığını” karakterize etmek için, Amerikan firma ve şirketlerinin temsilcilerinin Türkiye’ye gelip hiçbir engel olmadan, Türk vizesi olmadan, sadece Amerikan pasaportuyla ülkeyi terk etmeleri bir göstergedir. Ülkenin tüm şehirlerine ve bölgelerine seyahat ederek kendilerini orada tam bir usta gibi hissediyorlar.

9 Şubat 1951’de İngiliz Manchester Guardian gazetesi, İran ve Türkiye’yi gezen J. Huizinga’nın bir makalesini yayınladı. Gezginin Türkiye’de Doğu’yu aramaması gerektiğini yazıyor. Ankara ve İstanbul’da “sokaklarda sayısız Amerikan arabası, büfelerde Amerikan dergileri, ekranlarda Amerikan filmleri varken, Amerikan aksarıyla konuşmalar duyuluyor. Öyle görünüyor ki,” diye yazıyor Huzing, “ülkenin siyasi yaşamı bile “koka kolonizasyonundan” kaçamadı.

Amerikan gazetesi Christian Science Monitor’un İstanbul muhabiri Garrison, Amerika’nın Türkiye’ye nüfuzunun büyüklüğünü şöyle anlatıyor: “Türkiye artık hem askeri hem de ekonomik konularda büyük ölçüde ABD’ye bağımlı.”

Bu, Türkiye’nin “bağımsızlığıdır”, bunlar “Truman Doktrini”nin, “Marshall Planı”nın Türkiye’deki meyveleridir.

Türkiye’de açık bir tepki var. Amerikanlaşmış Türk uşakları ülkede kanlı bir faşist diktatörlük kurdular. Türkiye’de temel demokratik özgürlükler baskı altına

alınıyor, ilerici düşünce bastırılıyor. Polis vahşeti ve şiddeti, ülkeyi işlediği zulümler nedeniyle “kanlı” lakaplı Sultan Abdülhamid tarafından yönetildiğinde bile Türk tarihinin en karanlık zamanlarını geride bıraktı.

Amerikan emperyalistleri, Türk yetkililerin tüm antidemokratik eylemlerine ilham veriyor.

Onların emriyle ülkede faşist polis ve terör faaliyetleri yürütülüyor. Masum vatandaşlar tutuklanıyor, duruşmalar yapılıyor ve dizginsiz Sovyet karşıtı propaganda yürütülüyor. Hatta resmi Türk verilerine göre Türkiye cezaevlerinde 25 bini soruşturma altında olmak üzere 39 bin kişi bulunuyor. Tutuklu o kadar çok insan var ki hapishaneler yeterli değil¹. Yeni Amerikan tarzı hapishaneler inşa ediliyor. Adalet Bakanlığı yeni cezaevlerinin inşası ve eski cezaevlerinin yeniden inşası için bir plan hazırladı. Bu amaçlar için şimdiden 50 milyon liranın üzerinde kaynak ayrıldı.

21 Şubat 1946’da İstanbul’da yetkililer, demokratik basının bazı editörlerini ve çalışanlarını tutukladı. Bundan kısa bir süre önce İstanbul’daki faşist unsurlar, polisin yardımıyla Tan, Yeni Dünya gibi ilerici gazetelerin, Görüşler dergisinin ve diğer dergilerin yazı işleri ve matbaalarını tahrip etmişti. Türk gericiliği, bu eylemlerle, ilerici örgütlerin, halka gerçekleri anlatacak ve ülkede ilerici reformları savunacak gazeteleri yasal olarak yayınlama fırsatından mahrum bırakılmasını sağlamaya çalıştı. Demokratik basın, Türkiye’de sözde gerçek demokrasi olduğunu iddia eden İnönü, Saraçoğlu ve benzerlerinin demagojilerini açığa çıkardı. Demokrat gazeteler halka, Türk gericilerinin demokrasiye dair gevezeliklerle, dayattıkları polis rejimini,

¹ Türkiye’de padişahların tüm dönemi boyunca 480 hapisane yapıldıysa, CHP’nin iktidar olduğu yıllarda 57 hapisane yapıldı, iktidarın henüz ikinci yılında olan DP’nin iktidarda olduğu dönemde ise 57 hapisane yapıldı. 11 tanesi zaten inşa edildi ve 28 tane daha hapisane kuruldu. Zafer gazetesinin haberine göre Türk yetkililer alelacele dükkânları, hatta camileri hapisaneyeye çeviriyor.

terör ve tiranlık rejimini örtbas ettiklerini anlatıyordu. İlerici gazeteler, bu rejim altında yalnızca Türk ırkçı pan-Türkistlerin özgürce hareket edebildiğine ve tüm ilerici unsurların zulme uğradığına dikkat çekti.

Amerikan-İngiliz emperyalistlerinin emriyle Türk egemen çevreleri sözde “komünizme karşı mücadele komisyonu” kurdular. Bu komisyon, tıpkı şu anda Amerika Birleşik Devletleri’nde var olan Amerikan karşıtı faaliyetleri araştırma komisyonu gibi, ülkedeki ilerici, demokratik bireylere karşı mücadele etmenin bir aracıdır. Bu Türk Gestapo’nun yaratılmasından sonra, ülke çapında bir kitlesel baskı ve tutuklama dalgası yayıldı. Geçtiğimiz günlerde Türkiye’nin gerici yöneticileri yeni bir faşist yasa çıkardı. Bu yasa, Amerikan Kongresi tarafından onaylanan faşist McCarran Yasasının bir prototipinden başka bir şey değildir. Bu yasaya dayanarak, ilerici faaliyetlerde bulunduğu şüphelenilen kişilere yönelik kitlesel baskınlar ve tutuklamalar dalgası, yeni bir güçle ülke geneline yayıldı. Yurt dışındaki efendilerinin gözüne girmek isteyen Türk gericileri, merhum Mareşal Çakmak’ı bile komünist olmakla suçladılar. Radyo yorumcusu Nurettin Artam, “Her özgür düşünceli Türk’ün başına bir gardiyan koymamız lazım” diyecek kadar ileri gitti.

Bütün bunlar, Türk gericilerinin halk arasında hoşnutsuzluğun artmasından korktuklarını ve bu nedenle memnuniyetsizlerle baş etmek için her türlü cezai tedbiri almaya hazır olduklarını gösteriyor.

Türk askerinin Kore’ye gönderilmesiyle ilgili olarak Türkiye’yi yönetenler ülke nüfusunun her kesiminden protesto ve öfkeyle karşı karşıya kaldı. Artan hoşnutsuzluğa yanıt olarak tutuklamalar ve polis misillemeleri geldi, ancak bunlar işe yaramadı. Daha sonra Amerikalı sömürgeciler, hükümetin halkın muhalif duygularını hızla bastıramaması halinde bakanlık pozisyonları için “başka, daha değerli kişilerin bulunacağı” tehdidinde bulunarak baskının yoğunlaştırılmasını talep etti. ABD’nin eski Türkiye

Büyükelçisi Wadsworth samimi bir şekilde şunları ifade etti: “Amerikalı yetkililerin, hükümetin Kore’ye Türk askeri gönderme kararına karşı çıkararak ABD-Türkiye ilişkilerine zarar verildiğine dair defalarca talimat vermesine rağmen... şu ana kadar neredeyse hiçbir şey yapılmadı. ... Türk hükümeti, hükümetin kurulmasının yalnızca Meclis milletvekilleriyle mümkün olmayacağını öngören bir yasa tasarısını henüz Meclis’e sunmuş değil. Bu arada Türkiye’de Amerikan-Türk ilişkilerini güçlendirmek isteyen ancak çeşitli sebeplerden dolayı Meclis’e giremeyen değerli siyasi isimler var.”

“ABD, Türkiye’de ‘enerjik bir figürü’ Başbakan olarak görmek istiyor” dedi.

Wadsworth tarafından 1951 yılının ortalarında, Türkiye’nin ast ve bağımlı konumunu ikna edici bir şekilde gösteren İstanbul’daki bir toplantıda yapılan bu açıklamanın sonucu, Mart 1951’in başlarında Türk hükümetinin istifa etmesi oldu. Yakında yeni bir hükümet kuruldu, bu da küçük değişikliklerle önceki hükümetin bir parçası olan aynı kişileri içeriyordu. Hükümetin bu değişimi iki hedefi takip etti: ülkenin kamuoyunu kandırmak, kuralın değersiz bakanların yerini aldığı ortaya çıkmak ve ABD polis rejimini ülkenin bakanlık görevlerine daha da fazla koymak. Bu, Türk yöneticilerinin gerçek “bağımsızlığı”dır.

14 Mayıs 1950’de Türkiye’de sözde “demokratik” parti iktidara geldi. 1946 yılında sözde “Cumhuriyet Halk” Partisi’nden ayrılan ve yeni kurulan partinin lideri olan Bayar taraftarı bir grup tarafından kuruldu. World Affairs dergisi Ekim 1946’da Türkiye’de bir muhalefet partisinin kurulmasıyla ilgili olarak şunları yazdı: “Eğer 24 yıllık otokrasiden sonra Cumhuriyet Halk Partisi muhalefete izin verdiyse, o zaman dış politika mülahazalarının yanı sıra bu da hoşnutsuzluğa bir çıkış yolu bulmak için yapıldı.” Meclis’teki 487 milletvekilinin 408’i “demokratik” partinin. Meclis’te “Cumhuriyet Halk” Partisinin 69 milletvekili bulunuyor. Geri kalan görevler ulusal partinin milletvekilleri tarafından yürütülüyor. Mecliste temsil edilen tüm partiler burjuva toprak sahipleridir. Yer altına itilen Komünist Parti seçimlere

katılamadığından Meclis'te temsil edilemiyor. Sonuç olarak halk, Türk işçileri, temsilcilerini Meclis'e gönderme olanağından mahrum kaldı.

Dolayısıyla Türkiye'de yasal olarak iki ana parti bulunmaktadır: "Demokrat" ve "Cumhuriyet Halk Partisi".

Türkiye'deki iki partili sistem Amerikan tarzında örgütlenmiştir. Her iki partinin de halk karşıtı politikalarını yürütmek için geniş bir aygıtı ve araçları var. Her parti devasa bir propaganda makinesinin başında; sözde sendikalar, kulüpler, gazeteler, dergiler ve yayınevleri onlara tabidir. Tarafların elinde çok büyük maddi kaynaklar ve büyük mülkler var. Örneğin, 1932'den 1950'ye kadar "Cumhuriyet Halk" Partisi, devlet hesabına 65,852,665 liralık mülk edinmişti. Bu partinin, halk kulüpleri de dahil olmak üzere 871 bina ve 363 arsa dahil olmak üzere 1,234 gayrimenkul varlığı vardı. 8 Ağustos 1951'de Meclis, Cumhuriyet Halk Partisi'ne ait tüm malların hazineye ve eski sahiplerine iade edilmesine karar verdi. Aslında bu, mevcut iktidardaki "demokratik" partinin ve onun önde gelen yetkililerinin sorumluluğundadır.

"Demokrat" Partinin iktidara gelmesi ve kendisiyle uzlaşan "Cumhuriyet Halk" Partisinin iktidardan uzaklaştırılması hem Türk gericilerinin hem de Amerikan emperyalistlerinin işine yaradı. Burjuva toprak ağası Türkiye Cumhuriyeti'nin başkanı ve "Cumhuriyet Halk" Partisinin başkanı İsmet İnönü'nün yerine, sözde "demokratik" partinin lideri Celal Bayar getirildi.

Türkiye'nin Cumhurbaşkanı olan bankacı ve milyoner Celal Bayar, daha önce Başbakan, Ekonomi Bakanı vb. görevlerde bulundu.

Bayar'ın hükümet görevlerinde bulunduğu süre boyunca büyük Türk burjuvazisi, daha önce olduğu gibi, pan-Türkist faşistleri aktif olarak himaye etti ve ulusal azınlıklara, işçi sınıfına ve Komünist Partiye karşı açıkça nefret gösterdi. Aynı yıllarda işçi karşıtı bir "iş kanunu" kabul edildi ve ulusal azınlıkların Türkleştirilmesi politikası yoğun bir şekilde sürdürüldü. Bayar'ın başbakan olduğu 1937-1938'de

İktidardaki Türk çevreleri isyancı Kürtlere karşı kanlı bir katliam düzenledi. Bu katliam sırasında Dersim bölgesinde 170 bin kişi katledildi.

Büyük Türk toprak sahiplerinden biri olan Menderes, yeni Türk hükümetinin başbakanı oldu ve Türk burjuvazisinin pan-Türkçü çevreleriyle bağlantılı Köprülü , dışişleri bakanı olarak atandı.

“Demokrat” Parti, yabancı emperyalistlerle ekonomik ve siyasi açıdan bağlantılı olan Ankara, İstanbul, İzmir büyük komprador burjuvazisinin ve toprak sahiplerinin partisidir. Bu parti, ülkenin ulusal çıkarlarının zararına, her zaman uluslararası gericiiliğin en saldırgan güçlerinin yanında yer aldı. “Demokrat” Parti, muhalefet olarak faaliyet gösterdiği süre boyunca, “halkın cumhuriyetçisi” partisinin işçilere, köylülere ve ilerici aydınlara yönelik tüm gerici önlemlerini destekledi ve uyguladı.

İktidardaki “Demokrat” Partinin halk karşıtı politikası, Washington ve Londralı efendilerin önünde alçalması, Bayar’ın iktidara gelmesinden hemen sonra ortaya çıktı. Ankara’da ABD ve İngiltere temsilcilerine seslenen Bayar, partisinin “her türlü çabayı göstereceğini; Böylece ABD ve İngiltere politikasının sonuçlarından memnun kaldı.”

1950 seçim kampanyası sırasında bencil amaçlarla hareket eden “Demokrat” Partinin liderleri, “Cumhuriyet Halk” Partisinin politikalarını ikiyüzlü bir şekilde eleştirdiler. Demagojik konuşmalarının tek bir amacı vardı: Seçmenlerin kafasını karıştırmak, kandırmak ve onları DP adaylarına oy vermeye zorlamak.

Seçimlerin yapıldığı günlerde, “demokratik” partinin basını örneğin şu tür ifadelerle doluydu: “Demokratik” partinin müfettişi ikiyüzlü bir şekilde “Kesinlikle hayal edemiyordum” diye güvence verdi; İstanbul Milletvekili Adayı Salih Fuad Keçeci, İstanbul’a komşu Çatalcı bölgesindeki köylülerin kaderin insafına bırakıldığını, kimsenin onlarla ilgilenmediğini ve bazı köylülerin ekmek yerine ot yediğini anlattı. Bir vatandaş olarak iktidara soruyorum: Vatandaşa

hüküm süren açlığın farkında mı? İstanbul vilayetindeki bir köyün köylülerinin ot yediğini biliyor mu?

Mümkün olduğu kadar çok oy almaya çalışan “Demokrat” Partinin temsilcileri, işçilerin içinde bulunduğu kötü durumu ortadan kaldırma, işsizliği ortadan kaldırma ve demokratik hükümetin temel ilkelerini gözetme sözü verdiler. Ancak “demokratik” partinin iktidara gelmesinden sonra Türk halkının durumu iyileşmemekle kalmadı, daha da kötüleşti. Eskisinden kat kat fazla işsiz var. Binlerce işçi ve köylü açlıktan ölüyor.

Türk gazeteleri sık sık ülkede toplu tutuklamalara ilişkin haberler yayınlıyor. Zonguldak, Bursa, Ankara, İstanbul ve diğer illerde, Kırşehir vilayetinde, Hatay vilayetinde ve diğer bölgelerde toplu tutuklamalar yapıldı. Tutuklananlar arasında öğretmenler, öğrenciler, çalışanlar, işçiler, askeri personel vb. bulunmaktadır. 1950’de 1.176 Türk ilerici öğretmen ve profesör tutuklanarak mahkemeye çıkarıldı. 694 kişiye toplam 3.500 yıl hapis cezası verildi. Mayıs 1951’de Sovyet basını, Ankara’daki bir hapishanede “komünist propaganda” yapmakla suçlanan 40 kişinin uzun süre yargılama ve soruşturma yapılmadan tutulduğunu bildirdi.

Türk tepkisini öfkeyle teşhir eden ve halkın hayati çıkarları için mücadele eden ünlü ilerici Türk yazarı Sabahattin Ali, köşe başında alçakça öldürüldü. Kiralık katil Ertekin’e ilişkin soruşturma 3 yıl sürdü. Ve tüm bunlar katilin “akıl hastası” olduğunu kanıtlamak için yapıldı.

Türkiye’nin hükümet kurumları ve gerici basını, sayısız baskıyı meşrulaştırmak için, tutuklananları, hükümeti devirmeye hazırlandığı iddia edilen, ülke çapında yaygın yasa dışı bir örgüt kurmakla suçluyor. Tutuklananlardan bazıları, Paris’teki Genç Terakkici Türklerle irtibatı sürdürmekle ve barış mücadelesine sempati duymakla suçlanıyordu. Diğerleri ise Türkiye’de hüküm giymiş barış liderleriyle doğrudan temas halinde olmakla suçlanıyor. Örneğin, Adana’da yetkililer bir ticaret okulunun tamamını “kızıl” ilan etti, müdürü ve öğrencilerin neredeyse yarısını tutukladı.

Türkiye'deki siyasi terör Amerikalı temsilciler tarafından yürütülüyor. Ülkenin polisi ve istihbarat teşkilatları onların liderliği altında çalışıyor. İşte Türk gazetelerinde yayımlanan haberler: “Yedi ABD Federal Soruşturma Bürosu ajanı, Türk polisiyle çalışmak üzere İstanbul'a geldi.” “1951 yılında, aralarında komuta altında görev yapan bir Amerikalı polis memurunun da bulunduğu dört Amerikalı uzman, Türk polis teşkilatında çalışmak üzere İstanbul'a geldi. MacArthur ve Amerikanlaştırılmış Japon polisinin örgütlenmesinde yer aldı” vb.

Günümüz Türkiye'sinde halkını seven, Amerikan esaretine katlanmak istemeyen, Amerikan-İngiliz emperyalistlerinden ve onların Türk uşaklarından nefret eden herkesle muhatap oluyorlar. Türk mahkemesi ülkedeki ilerici insanlara yönelik katliamı “meşrulaştırıyor” ve yetkililerin keyfilğini örtbas ediyor.

Herhangi bir burjuva ve burjuva-toprak ağası devletinde mahkemenin mülk sahibi sınıfların çıkarlarına hizmet ettiği, onların iktidarını koruduğu ve emekçi halkı baskı altına almanın bir aracı olduğu bilinmektedir. Burjuvazi ve uşakları, bu gerçeği halktan gizlemek için mahkemeyi sınıflar üstü, bağımsız ve özgür bir kurum olarak adlandırıyor. Türk gazeteci ve avukatların mahkemeye ilgili söyledikleri ve yazdıkları bunlar. Ancak her burjuva devletinde olduğu gibi Türk mahkemesi de bir sınıf mahkemesidir, yalnızca mülk sahibi sınıfların çıkarlarını korur ve onların iktidarını korur.

İkinci Dünya Savaşı sırasında, Türk yargı yetkilileri defalarca Nazi Almanya'ya olan bağlılıklarını gösterdiler. Alman faşistlerinin özel himayesi, örneğin, Türkiye Papen'deki eski Nazi büyükelçisine gerçekler, ondan esinlenen hayatına yanlış suikast girişiminin anlaşıldığı zaman iyi biliniyordu.

Savaş sonrasında Türkiye giderek Wall Street'in derebeyliği haline gelirken, Türk mahkemesi ülkenin çıkarlarına aykırı olarak yabancı emperyalistlere hizmet etmeye devam ediyor.

1948’de kendileriyle birlikte yabancı topraklara uçmayı reddeden bir Bulgar pilotu öldüren birkaç Bulgar suçlu, uçakla Türkiye’ye kaçtı. Cezai bir suç vardı ve suçlular kaçtıkları ülkeye, yani Bulgaristan’a iade edilmeye tabi tutuldu. Türk makamları, uluslararası hukukun temel normlarını göz ardı ederek, suçluları iade etmemekle kalmadı, aynı zamanda onları beraat ettirdi ve beraat kararı, suçun havada işlenmiş olması nedeniyle tesadüfi olarak gerekçelendirildi. Ancak ister karada ister havada işlenmiş olsun, bir suçun suç olarak kaldığı her aklı başında insan için açıktır.

Devlet suçlularını beraat ettiren Türk avukatların yaptıkları, Türkiye’de adaletin Türk gericilerini ve onların yurt dışındaki efendilerini memnun etmek için uygulandığını gösteriyor. Türkiye’nin dış politikası, özellikle de BM’deki Türk temsilcilerinin davranışları ve devletin uluslararası ilişkileri, ülkenin Washington’a bağımlılığını yansıtıyor.

Türkiye’de uluslararası otoritenin büyümesi ve sözde ülkenin çıkarları doğrultusunda ilan edilen dış politika bağlarının genişlemesinin gerçeklikle hiçbir ilgisi yoktur. Tam tersine mevcut bağlar ülkenin ulusal çıkarlarına, halkın çıkarlarına aykırıdır.

Türkiye uluslararası bağlarını kiminle ve kimin çıkarları doğrultusunda genişletiyor?

Batı Almanya, Tito’nun Yugoslavya’sı, monarşist-faşist Yunanistan ve İsrail’in Amerikan askeri üslerine dönüşmesiyle bunları genişletiyor.

1950 yılının sonlarında İsraili General Moşe Dayan Ankara’yı ziyaret etti. Bu gezi, Akdeniz bloğu içerisinde Türkiye-İsrail askeri ittifakının oluşturulmasına ilişkin müzakerelerle ilgiliydi.

Türk gericileri Ankara-Belgrad-Atina ekseninin kurulması konusunda giderek daha fazla ses çıkarmaya başlıyor.

Açıkça Amerikalı savaş çığırkanlarının suç ortağı haline gelen hain Tito, Türk yöneticiler arasında özel bir sempatiye sahip. Bu, Türk gericilerinin Tito’nun tek bir ortak efendisi olduğunu bir kez daha kanıtıyor.

Türkiye Batı Almanya ile bağlarını güçlendiriyor. 1950 yılının sonlarında Bonn kukla hükümetinin İstanbul'da bir konsolosluğu açıldı. Batı Alman şirketleri, Amerikalı şirketlerle birlikte Türkiye'de sanayi kuruluşlarının inşası için pazarlık yapıyor.¹ Ülke, eski Nazi işadamları ve yetkilileri tarafından sıklıkla ziyaret ediliyor. Kasım 1950'de eski Nazi büyükelçiliğinin ticari danışmanlarından Albert Schenke, Türkiye'de ticaret görüşmelerini yürüttü. Kasım 1951'de Batı Alman Ticaret Odası'nın müdürü Türkiye'ye geldi. Aynı zamanda Batı Alman Sanayi Birliği temsilcisi Kurt Müller de Türkiye'yi ziyaret etti. 1951 sonbaharında von Papen, görünüşte kişisel işlerini halletmek için Türkiye'deydi; İkinci Dünya Savaşı sırasında Hitler'in Türkiye'deki büyükelçisi olan ve Hitler'in istihbaratının en kirlî görevlerini yürüten aynı Papen.

Türkiye'nin Batı Almanya'nın faşist torunlarıyla birlikte SSCB'ye karşı savaşa katılması yönünde propagandaya başlaması şaşırtıcı değil.

Giderek Amerikalı-İngiliz savaş çığırtkanlarının aracına dönüşen Birleşmiş Milletler'de, Türk temsilcileri itaatkar bir şekilde Amerikalı efendinin tüm önerilerine oy veriyor. Türk milletinin hayati çıkarlarının aksine, savaş çığırtkanlarının faaliyetlerine destek vererek, özgürlükçü dünya halklarına karşı hazırlanan kanlı komploya ortak oluyorlar.

ABD emperyalistlerinin emirlerini oybirliğiyle yerine getiren bu itaatkar Amerikan kuklaları olan Türk yöneticilerin gerçek dış politika rotası budur.

Ancak Türk gerici kampındaki oybirliği ancak ülkenin bağımsızlığının Amerikan emperyalistlerine satılması konusunda ortaya çıkıyor. Ganimet paylaşımı, kârlı mevkilerin dağıtımı ve bakanlık sandalyeleri söz konusu olduğunda, Türk toprak sahibi-burjuva partilerinin liderleri arasında aslında hiçbir zaman dinmeyen bir mücadele başlıyor. Bu kavganın

¹ Bkz. The Economist d'Orian , 15 Kasım 1950.

hararetinde, her iki tarafın liderleri de kendilerini sıklıkla doğru şekilde tanımlıyorlar.

Örneğin CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek şöyle diyor: “Demokratik partinin faaliyetleri hukuk ruhuyla bağdaşmıyor ve halka yöneliktir”¹.

“Demokrat” Parti üyesi Karaosmanoğlu da CHP’ni aynı şekilde nitelendiriyor ve “Cumhuriyet Halk” Partisinin “bir parti değil, halka baskı ve zulüm eden bir çete olduğunu” belirtiyor.²

Ocak 1951’de Manchester Guardian’ın Türkiye muhabiri, “Demokrat” Parti temsilcilerinin şu açıklamasını aktarmıştı: “Faşist İnönü döneminde polis devleti milleti baskı altına aldı, kendine rakip olan basını susturdu, seçimlere hile karıştırdı ve şüphelendiği kişilere işkence yaptı.”

Her iki partinin programlarını anlatan Manchester Guardian muhabiri, “Demokrat” Parti ve “Cumhuriyet Halk” Partisinin programlarının “İngiltere Muhafazakar Partisinin programına benzediğini” ve “sıradan insanın Demokrat Parti’den daha fazlasını ve Cumhuriyet Halk Partisi’nden daha azını bekleyemeyeceğini” yazdı.”¹.

Bu partilerin her ikisi de büyük Türk burjuvazisinin ve toprak sahiplerinin çıkarlarını savunuyor, halkı soyup eziyor ve uşakları ABD emperyalistlerine hizmet ediyor. Her iki partinin programları toplumun “tüm” katmanları arasındaki ekonomik ve politik çıkarların “uyumunu” vaaz ediyor. Her iki parti de şovenist bir duruş sergiliyor, milliyetçi ve ırkçı partilerdir. Türkiye’de yaşayan tüm milletlerin Türkleştirilmesini savunuyorlar ve ülkede zorla asimilasyon yapıyorlar. Türkiye’de de sözde “sosyalist” bir parti vardı.

¹ Hürriyet, 8 Eylül 1950.

² ‘Akşam’, 5 Eylül 1950.

¹ Manchester Guardian, 9 Ocak 1951.

Bir durumu vurgulamak ilginçtir. Bu partinin daha önce Türk polisinde görev yapan genel sekreteri Müstejaplioğlu provokatördü. Ancak bu “hayat okulunu” geçtikten sonra “sosyalist” oldu².

Gazeteci maskesinin arkasına saklanan provokatörler ve halkına ihanet edenler Tasvir gazetesi çalışanı Selim Sabit, Kudret gazetesi çalışanı Ardıçoğlu gibi kişilerdir. SSCB’ye savaş çağrısı yapan Selim Sabit ve Ardıçoğlu, bunun için Türk topraklarını yardımsever bir şekilde teklif ediyor. Her ikisi de kışkırtıcı makalelerinde, saldırganlığa Türkiye’den başlamanın en iyisi olduğunu kanıtlıyor.³

Büyük çapta bir hain ve provokatör, Amerikan-İngiliz savaş çıkırtkanı Yalçın’ın ozanıdır. Bu rakama bakarak mevcut Türk yönetici çevrelerinin ahlaki karakterini yargılayabiliriz.

Cahit Yalçın’ın hikayesi her dürüst insanda tiksinti ve tiksinti, tiksinti ve nefret duygularını uyandırmaktan başka bir şey yapamaz.

Yalçın, gençliğinden beri casusluk ve provokasyonların içindeydi. 1947’de İstanbul basını, Trabzon’un eski emniyet müdürü Sabri’nin Yalçın’a hitaben yazdığı bir mektubu yayınladı. Mektupta şöyle yazıyor: “Ben Padişahın Emniyet Nezaretinde müfettişken” diye yazmıştı Sabri, “sen Yalçın, ayda üç kez geceleri Emniyet Nazırı Şefik Paşa’yı hırsız gibi ziyaret ederdin... Bir gün.. Ofise girdiğimde gümüş paraları

² Türkiye’de de sözde “milli” bir parti var. Temmuz 1948’de Bayur liderliğindeki bir grup üye, “milli” bir parti kuran DP’den ayrıldı. Bu partinin programı aslında “demokratik” partinin programından farklı değildir.

³ Müstejaplioğlu’nun, sahibi olduğu, İstanbul’un Asya yakasında, Marmara Denizi kıyısındaki büyük plaj ve kumarhanelerin sahibi Menteşoğlu’nun olduğu “Gerçek” gazetesinin editörlüğünü yaptığı “Gerçek”, genç gazetecileri işbirliğine çekti ve ardından kendilerini poliste buldular.

aceleyle cebine koydun. İyî hatırlıyorsun Yalçın, sen gittikten hemen sonra bakanlığın operasyon ekibi ayağa kalkıyor, öğrenciler arasında tutuklamalar başlıyordu. İhbarlarınız sonucu tutuklananların birçoğu Boğaz'ın dibine gitti. Muhtemelen şimdi bile siz provokatör, bu ihbarların köşesinde yer alan takma adınızı ve numaranızı hatırlıyorsunuz.”

Yalçın, kırk yıl önce “Jön Türkler”in liderlerinden biri, “Osmanlı Borç Yönetimi” komisyonu üyesi ve ardından Osmanlı İmparatorluğu parlamentosu üyesi oldu. İşte o zaman Yalçın, Alman, İngiliz ve Amerikan emperyalistleriyle temas kurarak, her ikisine de hizmet ederek, pound, dolar, mark uğruna ülke ve halkın çıkarlarına ihanet etti. Wilhelm ona Liyakat Haçı'nı verdim. Yalçın, 1918 yılında Alman casusu olarak Malta adasına sürgüne gönderildi. İkinci Dünya Savaşı arifesinde “Alman-Türk Dostluk Cemiyeti”ni kurdu. Eylemleriyle şunu kanıtladı: “Kaiser'in eski hizmetkarı, faşist Führer'in sadık uşağı oldu. Yalçın daha sonra İngiliz ve Amerikan emperyalistlerinin hizmetine döndü. O zamanki Türk gazetelerinin yazdığına göre Yalçın, 1943 yılında İngilizlerden 7 bin sterlin almıştı. Sovyet karşıtı iftira niteliğinde makalelerle onları “kapatmaya” başladı.

Nazi Almanyası'nın yenilgisiyle birlikte, Türk gericiliğinin Alman emperyalistlerinin yardımıyla Sovyet topraklarından çıkar sağlama yönündeki hayali planları da suya düştü. Şimdi Türk gericiliği, saldırgan emellerini yeni efendilerinin, yani ABD emperyalistlerinin yardımıyla birbirine bağlıyor. Türk gericiliğinin ve yeni efendilerinin emrini yerine getiren Yalçın, Hitler'in propaganda tekniklerini kullanmaya başladı. Yalçın'ın Nazi Almanyası için döktüğu gözyaşlarına, sözde Sovyet tehlikesine dair histerik çığlıklar ve daha sonra doğrudan SSCB'ye karşı savaş çağrıları eşlik etti.

Yalçın ve onun gibiler demokrasinin, halkların bağımsızlığının ve ilerlemenin azılı düşmanlarıdır. Yalçın ve onun gibiler tüm umutlarını emperyalist Amerika'ya bağlamaktadır. Ancak onların insan düşmanı propagandaları hiçbir şeyi değiştiremez. Zaman kendi kanunlarına göre ilerler. Yalçınların, Fenniklerin, Yalmanların ve Türk halkına

ihamet eden diğer hainlerin hizmet ettiği modern dünya hakimiyeti yarışmacıları da selefleriyle aynı sonla karşı karşıya kalacak. “...Çağımızda yeni emperyalist maceralar, kapitalizmin kaderiyle oynanan tehlikeli bir oyundur. Bazı bakanlar ve senatörler bunu anlamayabilir. Ama anti-emperyalist ve demokrat kamp güçlerini birleştirir ve tüm imkanlarını kullanırsa, emperyalistleri daha akılcı olmaya ve daha sakin davranmaya zorlayacaktır”¹. Amerikan-İngiliz emperyalistleri ve onların, aralarında Türklerin de bulunduğu uşakları ne kadar öfkelenmeler de tarihin akışını durduramazlar. “Bütün yolların komünizme çıktığı bir çağda yaşıyoruz”².

¹ V. M. Molotov, Büyük Ekim Sosyalist Devriminin Otuz Yıldönümü, Gospolitizdat, 1947, s. 26.

² Age., sayfa 31.

İKİNCİ BÖLÜM

ABD EMPERYALİSTLERİNİN YÖNÜNDE TÜRKİYE’NİN MİLİTARİZASYONU

ABD emperyalistleri, Amerika’nın dünya hakimiyetini kurmak amacıyla yeni bir dünya savaşına hazırlanma planlarında, Yakın ve Orta Doğu’yu askeri sıçrama tahtlarından biri olarak kullanmayı umuyorlar. “Amerikan emperyalistleri Ortadoğu’da Türkiye’de, İran’da, Irak’ta askeri üsler ve kaleler oluşturarak bu ülkeleri uyduları haline getiriyor ve Türklerin, İranlıların ve Arapların ABD tekelcilerinin çıkarları için savaşmalarını sağlıyorlar”¹.

A. A. Gromyko, Nisan 1951’de Paris’te dört gücün dışişleri bakan yardımcılarının ön toplantısında şunları söyledi:

“Amerikalıların liderliği ve katılımıyla Süveyş Kanalı bölgesinde, Suriye’de, Mısır’da, Irak’ta, Kıbrıs’ta ve diğer bölgelerde askeri üsler inşa ediliyor. Amerikalı generallerin ve bakanların, Türkiye topraklarında Amerikan üsleri kurma yolunda hızla ilerlemek için yola çıktığı Türkiye unutulmadı. Amerika Havacılık Bakanı Finletter’in geçtiğimiz günlerde Türkiye’ye “protokol ziyareti” kapsamında gitmediği biliniyor. Finletter bu ziyaretin ardından Türkiye’de hava üsleri kurmaya “ihtiyaç var” dedi, tabii ki Amerika’da.

¹ M. A. Suslov, Barışı korumak ve savaş çığırktanlarıyla savaşmak. Macaristan’daki Komünist Partiler Enformasyon Bürosu’nun Kasım 1949’un ikinci yarısında yaptığı toplantının raporu, Gospolitizdat, 1949, s. 9.

Amerika verilerine göre sayısı 600 kişi olan Türkiye’de ABD’nin misyon yürütmesi boşuna değil. Belki Sovyetler Birliği ile ilişkileri, Batı-Doğu ilişkilerini geliştirmek için Türkiye’deki Amerikan üsleri oluşturuluyor? Büyük Britanya’da, Norveç’te, Fransa’da, İzlanda’da, Grönland’da, Yakın ve Orta Doğu ülkelerinde kurulan Amerikan askeri üslerinin aynı amaçla Türkiye’de de oluşturulduğu açıktır”¹.

Amerikan emperyalistleri, Orta Doğu ve Orta Doğu ülkelerini saldırgan bloklara ve ittifaklara dahil ederek, bu ülkelerin ve topraklarının maddi ve insan kaynaklarını SSCB’ye ve halk demokrasilerine karşı savaşta, barış için kullanmayı umuyorlar. Sömürge ve bağımlı ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketine karşı mücadele için uzun süredir Türkiye’nin saldırgan Kuzey Atlantik bloğuna dahil edilmesi arayışında olması şaşırtıcı değil.

ABD, İngiltere ve Fransa dışişleri bakanlarının Eylül 1951’de Washington’da yaptıkları toplantıda Kuzey Atlantik Paketi’nin Türkiye ve Yunanistan’ı da kapsayacak şekilde genişletilmesi konusunda anlaşmaya varıldı. Daha sonra Ottawa’da gerçekleşen Kuzey Atlantik İttifakı oturumunda bu ülkelerin bu saldırgan bloğa dahil edilmesine karar verildi. Yakın ve Orta Doğu’nun sözde savunmasına yönelik planlar da burada geliştirildi; bu planlar arasında bir “Ortadoğu Komutanlığı’nın kurulması da yer alıyor. 13 ve 14 Ekim 1951 tarihlerinde Ankara’da ABD, İngiltere, Fransa ve Türkiye’nin askeri temsilcileri arasında Türkiye’nin Kuzey Atlantik Paketi sistemine pratik katılımı konusunda görüşmeler yapıldı. Türk Silahlı Kuvvetlerinin tabi olması gereken “Ortadoğu Komutanlığı”, saldırgan Kuzey Atlantik bloğunun kollarından biri olarak değerlendiriliyordu. 22 Ekim 1951’de Londra’da toplanan Kuzey Atlantik İttifakı ülkelerinin “Bakan Yardımcıları Komitesi”, Türkiye ve Yunanistan’ın saldırgan

¹ Pravda, 12 Nisan 1951.

Kuzey Atlantik İttifakına² üyeliğe kabulüne ilişkin bir protokol imzaladı.

Kuzey Atlantik İttifakı Konseyi'nin Türkiye'yi bu bloğa üye olmaya davet etme kararı ve Türk hükümetinin bu daveti kabul etme niyetiyle ilgili olarak, 3 Kasım 1951'de Sovyet hükümeti Türk hükümetine bir açıklama yaptı. Kuzey Atlantik bloğunun bu bloktaki üye devletlerin meşru müdafaa hedefleriyle hiçbir ilgisi olmadığını belirtti. kimsenin saldırmayacağını, aksine bu bloğun saldırgan hedefler peşinde koştuğunu, dolayısıyla barışın ve uluslararası güvenliğin güçlendirilmesi amacına hizmet edemeyeceği biliniyor.

Açıklamada ayrıca şu ifadeler yer verildi: “Atlantik bloğunun oluşumundan bu yana meydana gelen olaylar, yani: bu bloğun üye ülkelerinden birleşik bir ordu oluşturmaya, Batı Almanya'yı yeniden askerileştirmeye ve yeni ortaya çıkan düzenli orduyu bu birleşik orduya dahil etmeye yönelik tedbirler” Hitler'in generalleri tarafından yönetilen Batı Almanya'nın yoğunlaşması, yoğunlaşan silahlanma yarışı, diğer devletlerin topraklarında Amerikan askeri üslerinin oluşturulması ve genişletilmesi ve diğer bir dizi askeri önlem, Atlantik Bloku'nun Amerika Birleşik Devletleri liderliğindeki

² 18 Şubat 1952'de Türk Meclisi, Türkiye'nin saldırgan Kuzey Atlantik bloğuna girmesine ilişkin anlaşmayı onayladı ve Türk temsilcileri, Şubat 1952'nin sonunda Lizbon'da düzenlenen Atlantik İttifakı Konseyi'nin oturumuna kabul edildi. Oturumun sonunda “Atlantik ordusunun” eski başkomutanı General Eisenhower, genelkurmay başkanı ve bir düzine diğer generalle birlikte Ankara'ya koştu. Orada Türk Silahlı Kuvvetlerinin durumunu iş gibi tanıdı ve toplam 1 milyon askerle birlikte 40 tümeni kendisine devretmeyi teklif etti. Hatta pek çok şeye alışkın olan Türk uşakları bile gazetelerinde bağırma, Amerikalı beyefendilerin fahiş taleplerinden şikâyet etmeye başladılar.

emperyalist devletlerin, ABD'nin saldırgan politikasının bir aracı olduğuna dair hiçbir şüpheye yer bırakmıyor.”

Açıklamada, eldeki çok sayıda veriye göre, Türk topraklarında ABD komutanlığı ve uzmanlarının öncülüğünde hava ve deniz üslerinin oluşturulduğu, Sovyet sınırlarına en yakın askeri hava sahalarının yaygın şekilde inşa edildiği belirtildi.

Açıklamada ayrıca, Sovyet hükümetinin, Türk hükümetinin dikkatini saldırgan Atlantik bloğuna katılarak ve Türk topraklarının kullanılmasına izin vererek üstlendiği sorumluluğa Türk hükümetinin dikkatini çekmenin gerekli olduğu vurgulandı. Sovyetler Birliği¹.

12 Kasım 1951'de Türk hükümeti, Sovyet hükümetinin bir açıklamasına yanıt olarak Atlantik bloğunun saldırgan doğasını inkar etmeye çalıştı. Türk topraklarında Amerikalı uzmanların önderliğinde askeri üsler inşa edilmesi meselesini sessizce geçiştirerek, Türkiye'nin saldırgan Atlantik bloğuna girmesini ve bununla bağlantılı olarak Türk topraklarında uygulanan askeri tedbirleri Türk tarafının arzusu olarak gösterdi. Devlet Türkiye'nin güvenliğini sağlayacak.

30 Kasım 1951'de Sovyet hükümeti Türk hükümetine yeni bir nota gönderdi; bu notta, özellikle Türk hükümetinin Türkiye'nin saldırgan Atlantik bloğuna girişini haklı gösterme ve aynı zamanda barışçıl dış politikasına iftira atma girişimlerinin belirtildiği belirtildi. Türk hükümetinin politikasının barışçıl hedeflerine ilişkin açıklaması, Türkiye'yi Atlantik bloğunun SSCB'ye ve diğer barışçılara karşı saldırgan planlarının uygulanmasına sürükleyen Türk hükümetinin politikasının gerçek niteliğini kamuoyu önünde gizlemek için Sovyetler Birliği'nin Türk hükümeti için gerekli olduğu açıktır. Sevgili ülkeler, Türk hükümetinin Atlantik bloğuna katılma arzusunun yanı sıra, Sovyetler Birliği sınırlarına komşu bölgeler de dahil olmak üzere Türk topraklarında Amerikan

¹ Bkz. İzvestia, 4 Kasım 1951.

askeri üslerinin inşasının yoğunlaştırılması, yukarıda yer alan iddiayı tamamen çürütmektedir.

Türk Hükümeti'nin cevabı, SSCB Hükümeti'nin notunda belirtildiği gibi, Türk hükümetinin, Türk topraklarının Sovyetler Birliği sınırları yakınında saldırgan amaçlarla askeri üsler oluşturmak için kullanılmamasını sağlayacak önlemler almadığını göstermektedir¹. Tam tersine, çok sayıda gerçek, Türkiye'nin giderek ABD için bir askeri üs ve sıçrama tahtası haline geldiğini gösteriyor. Türk gerici basını bile, ABD emperyalistlerine karşı karakteristik itaatkârlığıyla, "Türkiye'nin Amerika'nın ileri karakolu" olduğunu ve "Anadolu'nun bir Amerikan üssü" olduğunu kabul ediyor.

Çanakkale Boğazı, Mersin ve Adana bölgelerinde askeri üsler ve askeri yapılar inşa ediliyor. İstanbul yakınında Yeşilköy'de, Ankara yakınlarında Esenboğa'da, Adana'da ve ülkenin diğer noktalarında çeşitli tipteki uçakların barındırılabilceği büyük askeri hava alanları inşa ediliyor. Agence France-Presse, Türkiye'de inşaatı devam eden diğer uçak pistlerinin yanı sıra Balıkesir, Bursa, Diyarbakır vb. yerlerde de inşaatı devam eden sahaların inşa edildiğini; yerel işgücünün yanı sıra Amerikalı teknik uzmanların ve Amerikan ekipmanlarının yardımını kullanıyor.

Akdeniz kıyısında, İskenderun, Mersin ve diğer kentlerde özel askeri bölgeler oluşturuluyor.

Amerikan deniz misyonunun yardımıyla, deniz üslerinin inşası ve modernizasyonu hızla yürütülüyor. Amerikan saldırganları Türkiye'nin Karadeniz limanlarını (Ereğli, Zonguldak, Sinop, Samsun, Trabzon vb.) deniz üslerine çeviriyor. İstanbul ve İzmir'deki deniz üsleri genişletiliyor ve yenileniyor. Böylece Amerikalı savaş çığırtkanlarının ve onların Türk kiralık adamlarının çabaları sayesinde Türkiye toprakları giderek askeri bir köprübaşına dönüşüyor.

Sovyet hükümetinin ABD, İngiltere, Fransa ve Türkiye hükümetlerine gönderdiği 24 Kasım 1951 ve 28 Ocak 1952

¹ Bkz. İzvestia, 1 Aralık 1951.

tarihli notlarda, Yakın ve Orta Doğu ülkelerini kapsayacak şekilde bir “Ortadoğu Komutanlığı” oluşturma planlarının tasarlandığı belirtiliyordu. Doğu “saldırgan Atlantik bloğunun askeri faaliyetlerinde...”¹ Bu planlar, Yakın ve Orta Doğu ülkelerinin Amerikan-İngiliz emperyalistleri tarafından işgal edilmesini ve bu ülkelerin topraklarının Sovyetler Birliği’ne ve halk demokrasilerine karşı hazırlanan saldırı için askeri bir sıçrama tahtasına dönüştürülmesini amaçlamaktadır.

Türkiye’nin Kuzey Atlantik saldırgan bloğuna dahil olmasının yanı sıra gerici Türk, İran ve Arap basını, Amerikan emperyalistlerinden ilham alarak Saadabad Paktı’nın² yeniden canlandırılması ve tüm Müslüman devletlerden oluşan bir blokun oluşturulması yönünde propaganda yapıyor.

Amerikalı-İngiliz savaş çığırktanları uzun süredir Türkiye’nin önemli bir rol oynayacağı bir Akdeniz bloğu oluşturma planlarını besliyor. Ayrıca kendi uyduları olan Türkiye, Yunanistan, İtalya ve Tito’nun Yugoslavya’sından oluşan saldırgan bir blok oluşturmaya çalışıyorlar.

Amerikan-İngiliz emperyalistleri, çeşitli saldırgan bloklar yaratarak, yabancı basının işaret ettiği gibi, “çok düşük bir fiyata top yemi satın almayı” umuyorlar. Bu amaçla saldırgan bloklara dahil olan ülkelerin ordularını boyunduruk altına alıyorlar.

Türkiye’de hâlâ büyük bir savaş ordusu mevcut ve ülkenin milli gelirinin büyük bir kısmı bu ordunun bakımına harcanıyor. Resmi, açıkça küçümsenen ve tahrif edilmiş verilere göre bile, bütçe harcamalarının yarısı askeri

¹ Pravda, 29 Ocak 1952.

² 1937 Saadabad Paktı beş yıllığına imzalandı. Pakt dört gücün siyasi bloğu tarafından resmileştirildi: Türkiye, İran, Afganistan ve Irak. 8 Temmuz’da İran Şahı’nın Saadabad Sarayında imzalandı. Onun hapsedilmesi, bu gruplaşmayı SSCB’ye karşı kendi avantajına kullanmaya çalışan İngiltere tarafından kolaylaştırıldı.

ihtiyaçlara gidiyor. Gerçekte bu amaçlara çok daha fazlası harcanıyor.

Yeni İstanbul gazetesi, 1938'den bu yana Türk hükümetinin askeri harcamalarının devlet bütçesinin yüzde 48'ini karşıladığını yazdı. Aynı gazete, jandarmanın bakım giderlerinin de yer aldığı aşağıdaki askeri harcama tablosunu yayımladı:

Şah. Sonuçlanması, bu grubu SSCB'ye karşı kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya çalışan İngiltere tarafından kolaylaştırıldı.

1950 yılında toplam bütçe harcamalarının yaklaşık %60'ı askeri amaçlara harcanıyordu.

1951 yılında askeri amaçlı harcamalar resmi verilere göre bile 750 milyon lirayı buluyordu. Harcama bütçesinin tamamı 1 milyar 580 milyon lira olarak belirtildi. Türk halkını ve dünya kamuoyunu kandırmak amacıyla, Türk basınında yer alan askeri harcama rakamı fazlasıyla küçümseniyor. Stratejik yolların, havaalanlarının vb. inşası gibi bir dizi askeri harcama da diğer kalemlere dahil edildi. Türkiye'nin "Marshall Planı" yörüngesine girdiği andan 1950 yılına kadar Türk hükümeti, Washington'un talimatıyla ülkenin askerileştirilmesi için 2 milyar 300 milyon lira harcadı ki bu da bu süreçte, tüm sözde Amerikan "yardımlarının 2,5 katı"ydı. "

Yıllar	Genel bütçe harcaması (milyon Türk lirası)	Askeri amaçlı harcamalar (milyon Türk lirası)
1938	304	116
1939	387	192
1940	536	314
1941	575	352
1942	885	543
1943	1019	596
1944	1077	617
1945 (7 ay süreyle)	601	288
1946	1019	442
1947	1564	590
1948	1380	616

Amerikan dergisi Onion, ABD emperyalistlerinin “Marshall Planı” kapsamında kredi sağladıklarını ve bunların hangi amaçlara yönelik olduğunu şöyle yazıyordu: “Türkiye’de harcadığımız paralar yalnızca askeri amaçlara gidiyor... Türkler küresel ölçekte bir mücadelenin piyonlarıdır.” Dergi ayrıca “Amerika’nın Türkiye’ye büyük bir bahis oynadığını” kaydetti ancak bu planların uygulanabilirliği konusunda hemen şüphelerini dile getirdi. Dergi şu sonuca varıyor: “Türkiye, cephecilik olarak bilinen bir hastalıktan muzdarip.” “Dış cephe düzgün görünebilir, ancak cephenin arkasında saf çöp var.”

Uluslararası İmar Bankası Başkan Yardımcısı Garner, 1949 yılında Türkiye’ye yaptığı ziyarette ülkenin iç siyasi durumunu tespit ederek şöyle demişti: “Birinci sınıf bir kriz yaşayan bir ülke için büyük miktarlarda parayı riske atamazsınız.”

Bazen gerici gazeteler bile, ülkede artan hoşnutsuzluğun etkisiyle, çekinerek de olsa, hükümetin Türkiye’ye zarar veren, askeri harcamaları giderek artırıp ülkeyi ABD sömürgesi haline getirmeye yönelik politikasına karşı çıkmaya başlıyor. Örneğin Yeni İstanbul gazetesi şöyle yazdı: “Askeri harcamaların azaltılması zaten bir zorunluluk haline geldi. Bütçelerin bu kadar ağır yükler altında tutulması ekonomik yapıya sonsuza kadar aykırıdır.”

Bu arada Amerikalı savaş çığırtkanları ülkeyi yeni bir dünya katliamına doğru daha da ileriye doğru itiyor. Aslında Türk ordusunu zaten satın almışlar. 1949’da Amerikan dergisi Fortune, Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye arasında yapılan “karlı anlaşma” hakkında bir makale yayınladı. Bu Wall Street organı, alaycı bir açık sözlülükle, ABD’nin Türk askerlerini çok uygun fiyata satın aldığını bildiriyor. Dergi, “Bir Amerikan tümenini donatmak için yaklaşık 200 milyon dolar gerekiyor” diye yazdı. ABD, Türkiye’de “aynı miktarda” harcayarak daha büyük başarıya, yani daha fazla bölünmeye imza attı.

Christian Science Monitor gazetesi Harsh’ın Amerikalı köşe yazarının 1951’de yazdığı mantık da ilginçtir: “Son

yıllarda Washington'da "ilave asker" ifadesi giderek daha sık duyuldu. Bu sözün özü, dünyada ABD'dekinden daha ucuza mükemmel bir "ekstra askerin" bulunabileceği bölgeler olduğudur... Biz Türklerin daha büyük bir orduya sahip olmasını istiyoruz. Bir Türk "ekstra askerinin" bize maliyeti 200 dolardır. Bu, fazladan 200 dolar karşılığında şu anda silah altında olmayan bir Türk'ün askere alınabileceği, eğitilebileceği, silahlandırılabilir ve Türk ordusunun birliklerinden birine gönderilebileceği anlamına geliyor... Ve Amerikan "ek askerinin" bize maliyeti var 10 bin dolar..."

Gerici Amerikalı gözlemci, "ek asker" konusundaki tartışmasını şu şekilde bitiriyor: "Amerikan açısından bu meselenin ideal çözümü, Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında askeri bir ittifakın kurulması olacaktır. Bu birlik, tüm Batı Avrupa ülkelerinin toplamından çok daha ucuz bölünmeler sağlayacaktır."

Esasen Türk ordusu zaten geniş bir askeri personel kadrosuna sahip olan ABD askeri misyonuna tabidir.

Türkiye'deki ABD askeri misyonu 17 askeri okulu kontrol ediyor. Eskişehir'deki havacılık okulu daha önce Harbiye Nezareti'nin bir dairesine bağlıyken, şimdi Amerikan askeri misyonuna bağlı. İstanbul Askeri Okulu'nda Amerikalı çavuşlar, Türk generallerine ve genelkurmay subaylarına yeniden eğitim veriyor. Amerikalı eğitmenler ülke çapında sık sık "teftiş" gezileri yapıyorlar. Türkiye'deki tüm havaalanlarında Amerikalı askeri uzmanlar bulunmaktadır.

Amerikan emperyalistleri, Türkiye'deki temsilcilerinin Türk ordusunun komutasını kendi ellerine aldıklarını gizlemiyorlar. ABD'nin eski Türkiye büyükelçisi Wadsworth, Ekim 1950'de şunları ifade etmişti: "Hizmetim yalnızca diplomatik faaliyetlerle sınırlı değil. Aynı zamanda Amerikan askeri misyonunda çalışmakla meşgulüm. Wadsworth şöyle devam etti: "Türkiye'de 600¹ Türk subay ve askerlerinin eğitimiyle uğraşan Amerikalı askeri uzmanlar."

¹ Bu rakam önemli bir yetersizliktir. American Time dergisinin 15 Ekim 1951 tarihli haberine göre Türkiye'de 1.250 subay, er ve

Amerikan askeri, deniz ve havacılık misyonlarının faaliyetlerini izleme bahanesi altında, en üst düzey yetkililerin temsilcileri, Türk ordusunun yeniden yapılanmasındaki ilerlemeyi kontrol etmek için sık sık Türkiye'ye geliyor. ABD askeri komutanlığı.

Örneğin Ekim 1950'de iki general ve beş albaydan oluşan bir heyet Ankara'yı ziyaret etti. General Stanley Scott tarafından yönetiliyordu.

Ağustos 1950'de Türkiye'deki Amerikan askeri misyonunun eski başkanı General Mac Bride, Ankara'da bir basın toplantısı düzenledi. Gazetecilere, yerine gelen Türkiye'deki askeri misyonun yeni başkanını tanıtarak, Amerikan misyonunun karşı karşıya olduğu ana görevin Türk ordusunun yeniden düzenlenmesini tamamlamak olduğunu belirtti. Amerikalı general , “Türk askeri personeli Amerikan programı doğrultusunda eğitime devam edecek” dedi.

Türk ordusuna boyun eğdiren Amerikan askeri kliği, Türk askerlerine insan muamelesi yapmıyor. Amerikan egemenliğine karşı çıkan Türk subayları ordudan ihraç ediliyor. 1947 yılında Türk ordusundan 10 general ve 270 üst düzey subay ihraç edildi. 1950 yılında İstanbul gazetesinin haberine göre sadece ağustos ayında 100 albay görevden alındı. 1951'de Amerikalı savaş çığırtkanlarının hoşlanmadığı yaklaşık 200 general ve üst düzey subay Türk ordusundan ihraç edildi. Amerikan hakimiyetinden memnun olmadığını ifade eden iki bin subay “güvenilmez” olarak listeleniyor ve görevden alınma tehdidi altındadır.

Halkın iradesinin aksine Kore'ye gönderilen Türk askerleri, bu haydutların Kore topraklarında işlediği alçak cinayetlere, kundaklamalara, şiddete ve yıkımlara Amerikalı müdahalecilerin suç ortağı oldu.

diğerleri bulunmaktadır. Türkiye'deki Amerikalı subayların ve diğer kişilerin sayısı her geçen gün artıyor.

İlginçtir ki, Amerika'nın barış yanlısı Kore halkına yönelik saldırganlığının başlamasından sonraki ilk günlerde, Türkiye yöneticileri halkın öfkesinden korkarak ikiyüzlü bir şekilde Türk askerlerini Kore'ye göndermeyi reddettiler ve kendilerini Kore'ye sembolik yardımla sınırlamak istediler. Amerikan saldırganı. Ancak Ankara'ya gelen Amerikalı Senatör Kane, Türk iktidar çevrelerini tehdit ederek faturaların ödenmesini talep etti. Bu baskının sonuçları hemen görüldü. Eski ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı McGee kısa süre sonra memnuniyetle Türkiye'nin "Kuzey Atlantik İttifakı'na üye ülkelerin askeri faaliyetlerine katılmayı kabul ettiğini" ifade etti.

Kore Halk Ordusu ve Çinli gönüllüler Türk tugayını yenilgiye uğrattınca, ABD emperyalistleri Türk yöneticilerinden yeni bir miktar top yemi talep etti. Ve Amerika Birleşik Devletleri'nin itaatkâr kuklası Türk egemen eliti, yeni birlik birliklerini kesin ölüme gönderdi. 1952 yılının başlarında toplamda 11 binin üzerinde Türk askeri ve subayı Kore'ye gönderilmiş; önemli bir kısmı, Amerikan emperyalistlerinin saldırgan ve adaletsiz savaşında ölenlerin mezarlarını Türkiye'den uzakta Kore'de buldular.

Amerikalı savaş çıkırtkanları Türk donanmasına da boyun eğdirdiler. Türk deniz kuvvetlerinin karargahı tamamen Amerikan deniz misyonuna bağlıdır. Onun emriyle Türk Donanması yeniden organize ediliyor ve komuta kadrosu Amerikan ordusuna sakıncalı kişilerden "temizleniyor".

Denizcilik eğitim kurumları da dahil olmak üzere Türk Deniz Kuvvetleri personeli, Amerikan düzenlemeleri ve talimatlarına göre eğitilmektedir. Türkiye'nin liman kentlerinde Amerikalı subayların öncülüğünde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin subay, astsubay ve er personeline yönelik onlarca farklı yeniden eğitim kursu faaliyet gösteriyor. Donanma. ABD Deniz Kuvvetleri temsilcileri sürekli olarak Türkiye'ye "teftiş" gezileri yapıyor.

Amerikan filusunun Türk sularına "ziyaretleri" sistematiktir. 1947-1950 yılları arasında 57 Amerikan gemisi İstanbul'u ziyaret etti.

Amerikan ordusu sadece Türk ordusu ve donanmasını değil, aynı zamanda Türk polisi ve jandarmasını da kontrol altına alarak Türkiye'yi SSCB'ye ve halk demokrasilerine karşı casusluğun merkezlerinden biri haline getirdi. Halk demokrasilerinde Amerikan-İngiliz casuslarının yargılanması, Orta ve Güneydoğu Avrupa'daki halk demokrasilerine casusların aktarılmasının başlangıç noktasının Türkiye olduğunu bir kez daha doğruladı.

Türkiye'de Amerikan istihbarat görevlileri sabotajcı ve sabotajcıları eğitmek için özel okullar açmışlardır. Bu, en azından İstanbul'daki Amerikan Roberts Koleji örneğinde görülebilir; burada özellikle Arnavut faşist örgütü "Bally Kombetar"ın liderleri ve katılımcıları ile Bulgaristan'da faaliyet gösteren bir casus çetesi eğitilmiştir. Bu casusların ve sabotajcıların suçları Tiran ve Sofya'daki duruşmalarda ortaya çıktı. Nitekim Sofya'da Amerikan casuslarının yargılandığı duruşmada sanık Şipkov, İstanbul'daki bir Amerikan kolejinde (yani Roberts College) eğitim gördüğünü söyledi. Şipkov'un, Bulgaristan'daki Amerikan misyonunun yardımıyla, halk mahkemesinden saklanmayı umduğu Türkiye'ye kaçmaya çalışması şaşırtıcı değil.

Sanık Shipkov ayrıca, suç faaliyetleri Bulgar makamları tarafından öğrenildiğinde, ABD'nin Bulgaristan'daki misyonunun birinci sekreteri Courtney'nin kendisine Türkiye'ye yasadışı yollardan girmesi emrini verdiğini de duruşmada ifade etti. Şipkov duruşmada şunları söyledi: "Haskovo'da trenden indikten sonra geceleri pusula kullanarak Meriç Nehri'nin güneyindeki dağ sırası boyunca Türkiye sınırına doğru ilerleyip teslim olmama karar verildi" dedi. Beni hemen koruma altına alacak olan Türk yetkilileri."

Gerçek adını gizlemeye çalışan Amerikalı casus Şipkov'un, tutuklanması sırasında Türkiye'ye kaçan eski bir Bulgar lejyonerine ait bir kimlik belgesi sunması ilginçtir. ABD misyonunun bu sertifikayı elinde bulundurması, Amerikan istihbaratının, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu, ABD'ye bağımlı ülkelere ait gizli arşivlere sahip olduğunu gösteriyor.

Bugün Amerikan istihbaratçılarının Türkiye'deki faaliyetleri için uygun koşullar oluşmadı. Gavriil Tsvetanov'un 1944 yılında Sofya'daki Amerikan casuslarının duruşmasında söylediği gibi, İstanbul'daki Amerikan istihbaratından dönemin Bulgaristan Başbakanı Ivan Bagryanov ile temas kurması yönünde talimat almıştı. Amerikan emperyalistlerinin, Sovyet birlikleri Tuna'ya ulaşmadan önce Bulgaristan ile ateşkes imzalamak için bu bağlantıya ihtiyaçları vardı. Daha sonra bu plan başarısızlıkla sonuçlanınca Türkiye'den faaliyet gösteren Anglo-Amerikan istihbaratı, Bulgaristan'ın Almanya'ya karşı savaşa girmesini engellemeye çalıştı. Ayrıca Amerikan istihbaratı, Tito ve Rankoviç gibi hain ve haydutlara güvenerek Bulgar Anavatan Cephesi'nde bölünme yaratma görevini üstlendi. Mahkemede bu konuyla ilgili konuşan sanık Tsvetanov, bu görevi yerine getirirken o dönemde "İstanbul'daki Amerikan Ortadoğu askeri istihbarat teşkilatında" çalışan Kirill Black ile bağlantılı olduğunu da söyledi.

SSCB Yüksek Mahkemesi askeri heyetinin 19 Aralık 1951'de Pravda'da yayınlanan mesajı ilgi çekicidir. Bu mesajda, iki Amerikalı sabotajcı Osmanov ve Sarantsev'in Ağustos 1951'de geceleyin bir Amerikan uçağından paraşütle atlandığı belirtiliyor. Moldova SSR bölgesinde SSCB toprakları, ancak gözaltına alındı.

Osmanov ve Sarantsev, duruşmada kendilerine verilen cezai görevleri tamamladıktan sonra Amerikalı istihbarat görevlileriyle görüşmek üzere Kars'a (Türkiye) gelmeleri gerektiğini ifade etti.

Yurt dışındaki Türk temsilciler, Amerikalı efendilerinin talimatıyla suç casusluğu faaliyetleri yürütmekte, CIC (ABD askeri istihbaratı) için çeşitli türde bilgiler *toplamaktadır* . 1951'de Berlin'de yayınlanan "Savaş Yolu" (Bir İngiliz subayının notları) kitabında, Batı Almanya'daki İngiliz işgal güçlerinin subayı olan yazar Richard Squires, okuyucuya eski askerinin günlüğünün bir fotokopisini tanıtıyor. Moskova'daki Amerikan askeri ataşesi General Grow, Amerikan istihbarat subayı-diplomatının Moskova'da tuttuğu günlükte, diğer

casusluk yardımcılarının yanı sıra, Türk büyükelçiliğinin askeri ve deniz ataşesi Yüzbaşı Kir Ogly'den bahsediliyor. General Grow, "Ataşe iyi bir adam" diye yazıyor. "Bizimle çalışmaya istekli." Grow daha sonra günlüğüne şunları yazdı: "Türk ataşesinin gözlem sonuçlarına ilişkin bize bildirdiği raporu tamamladı."

Yazar, haklı olarak, İngiliz diplomatlar gibi Türk diplomatların da Amerikan istihbaratı adına casusluk yaptığını belirtiyor.

Amerikalı savaş çığırtkanlarının kirli casusluk faaliyetleri için yalnızca Türk tebaalarını değil, aynı zamanda Wall Street'teki Türk derebeyliğine sığınan eski Nazi istihbarat memurlarını da kullandıklarını belirtmek gerekir. Mesela 1950'de Beyrut gazeteleri "Türkiye'deki Amerikan casusluk merkezinde halihazırda 200 Nazi ajanının çalıştığını" yazıyordu.

Bütün bunlar Türkiye'nin Amerikan casusluğunun merkezlerinden biri olduğunu gösteriyor. Burada Amerikan casusları eğitiliyor ve barış yanlısı demokratik ülkelere karşı çeşitli casusluk ve sabotaj planları geliştiriliyor.

G. M. Malenkov, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 32. yıldönümüne ilişkin bir raporda şunları söyledi:

"Savaş istemiyoruz ve bunu önlemek için mümkün olan her şeyi yapacağız. Ama hiç kimse savaş çığırtkanlarının silahlarını takırdatmasından korktuğumuzu düşünmesin. Savaştan korkması gereken biz değiliz, emperyalistler ve saldırganlardır.

Tarihsel deneyim bize ne söylüyor?

Emperyalistler tarafından başlatılan Birinci Dünya Savaşı'nın ülkemizde Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin zaferine yol açtığını söylüyor.

Tarihsel deneyim ayrıca, emperyalistler tarafından başlatılan İkinci Dünya Savaşı'nın, orta ve güneydoğu Avrupa'daki birçok ülkede demokratik halk rejimlerinin kurulmasına ve büyük Çin halkının zaferine yol açtığını göstermektedir.

Emperyalistler bir üçüncü dünya savaşı başlatırsa, bu savaşıın tek tek kapitalist devletler için değil, tüm dünya kapitalizmi için bir mezar olacağından şüphe edilebilir mi?”¹.

Yeni bir savaşıın provokatörleri ne kadar öfkeli olursa olsun, ne kıyafet giyerlerse giysinler. Halklar ne kadar “barış yanlısı” kılığına bürünseler de, düşmanlarının kim olduğunu, dostlarının kim olduğunu, gerçeğin nerede olduğunu ve geleceğin kimden yana olduğunu giderek daha net anlamaya başlıyorlar. Savaş çığırtkanları kendilerini barışı savunan halklardan giderek daha fazla soyutlarken, SSCB’nin önderlik ettiği barış, demokrasi ve sosyalizm kampı büyüyor ve güçleniyor. Ve kazanacak.

¹ GM Malenkov, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi’nin 32. Yıldönümü, 1949, s. 21-22.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÜLKEDEKİ EKONOMİNİN KRİZ DURUMU, İŞSİZLİK, YOKSULLUK VE AÇLIK AMERİKAN SÖMÜRGEÇİ POLİTİKASININ SONUCUDUR

Türkiye'yi giderek köleleştiren Amerikan emperyalist tekelleri ülkeyi yağmalıyor, halkı açlığa ve yoksulluğa mahkum ediyor. Türk köylüsü, işçisi, zanaatkârı, esnafı, bürokratı, küçük ve orta burjuvazisi mahrumiyet içinde, iflas ediyor.

“Türkiye, ABD'nin ‘yardımıyla’ ciddi bir ekonomik çöküntüye sürüklendi: tekstil fabrikaları kapanıyor, birçok sanayi dalında üretim kısıyor, işsizlik artıyor”¹.

Devlet bütçesi her yıl büyük açık veriyor. 1951'de bütçe açığı 235 milyon liraydı. 1 Aralık 1949'da 2 milyon 148 milyon 498 bin lira olan kamu borcu , 1 Aralık 1951'de 2 milyon 759 bin 578 bin liraya yükseldi. Emisyonlar artıyor. Dolaşımda sürekli artan para miktarı onu değer kaybediyor.

Amerika'nın Türkiye'deki tekellerinin yönetimi ve onların emriyle ülkenin artan militarizasyonu, yalnızca en üst düzeydeki askeri ve sivil yetkililere ve “demokratik” ve “halk cumhuriyetçi” partilerin kodamanlarına kazanç sağlıyor.

Eski bakanlar Atıf İnan ve Birsel milyoner oldular. 1948 yılında devlet zahiresinin yurt dışına satışından 52 milyon

¹ L. P. Beria, 9 Mart 1950'de Tiflis-Stalin seçim bölgesi seçmenleri toplantısında konuşma, Gospolitizdat, 1950, s. 11.

lirayı ceplerine koydular. Eski Başbakan Saracoğlu , eski Cumhurbaşkanı İnönü ve NRN eski başkan yardımcısı Helmi de milyonlar kazandı Uran, şu anda 20 bin dönümlük¹ arazinin ve diğerlerinin sahibi .

Amerikalı emperyalistlerle bağlantılı Türk kapitalist milyonerler ve köylüleri acımasızca sömüren büyük toprak sahipleri büyük gelirler elde ediyor. Bu zümrenin tipik bir temsilcisi milyoner şakir'dir . Zümre , İstanbul Sanayi Odası'nın liderlerinden biri, büyük bir imalatçı, komprador, Amerikalıların kurduğu Sanayi Bankası'nın hissedarı. Süreyya Paşa, Memli gibi Türk milyonerleri Mithat , şükrü Koçak ve Karaosmanoğlu, Sazaki ve diğerleri gibi kompradorlar ve toprak sahipleri Amerikan tekelleriyle yakından bağlantılıdır.

Bu zenginlerin halk karşıtı politikası, Wall Street kodamanlarının önünde alçalmaları, Türkiye ekonomisini ciddi bir krize sürükledi. Amerikan sömürge malları sürekli olarak ülkeye akarken ve denizařırđ işadamları muazzam karlar elde ederken, Türk sanayi kuruluşları ya kapanıyor ya da üretimi büyük ölçüde azaltıyor. Bütün bunlar, zaten büyük olan işsizler ordusunun artmasına ve nüfusun mali durumunun bozulmasına yol açmaktadır.

Böylece İzmir'deki bir kağıt fabrikası, Türkiye pazarını ele geçiren Amerikalı kağıt tüccarlarıyla rekabete dayanamadığı için kapandı. Ankara civarındaki motor tamir ve montaj atölyeleri çalışmayı durdurdu. Adapazarı'ndaki tarım makineleri fabrikası faaliyete kapandı. Tekstil fabrikaları duruyor. İstanbul dokuma fabrikasının yönetimi bir günde 300 işçiyi işten çıkardı. Tekstil işçilerinin kenti Bursa'da 25'ten fazla işletme kapatıldı, 8 bin işçi sokağa atıldı. İzmir'de 25 ipek dokuma işletmesi kapatıldı. Ocak-Şubat 1951'de Adana'da bazı pamuk fabrikaları kapandı. Şubat 1951'in başında Racine Dokur pamuk fabrikası

¹ Bir dönüm 919 metrekareye eşittir. M.

Adana'da kapandı. 1.200 kişi işsiz kaldı. Şubat ortasında İzmir'deki devlete ait pamuk fabrikasında 1.800 işçi işten çıkarıldı.

İstanbul'da 14 cam fabrikası kapandı ve 2 bin 500 işçi son ekmeğini kaybetti.

Şubat'tan Aralık 1950'ye kadar ülkede 30 ayakkabı imalat işletmesi kapatıldı. Ekim 1950'de İstanbul'daki kauçuk ürünleri fabrikasında işçilerin yüzde 30'u işten çıkarıldı. Ancak 1951 yılının sonlarında İstanbul'da cam ve şişe sanayinde 5 bin, deri sanayinde 5 bin, kauçuk sanayinde ise 10 bin işçi işten çıkarıldı. Amerikan mallarıyla rekabete dayanamayan Türk sanayisinde üretimin kısılmadığı, azaltılmadığı tek bir dal yoktur. Bu, giderek daha fazla yüz binlerce Türk işçinin işini, dolayısıyla geçim kaynaklarını kaybetmesi anlamına geliyor.

Türk işçileri haklarından mahrum bırakılıyor ve büyük zorluklar yaşıyor. İşsiz, geçimsiz kalma korkusu Türk işçisini her daim rahatsız ediyor. Amerikan emperyalistlerinin egemenliğinin bir sonucu olarak kendisi ve ailesi sürekli olarak açlık hayaletiyle karşı karşıyadır.

Türkiye'de işçilerin durumu, katı sansür uygulamalarına rağmen zaman zaman Türk gazetelerinin sayfalarına sızan bireysel bilgilerle değerlendirilebilir. Yüzbinlerce işçi kıt kanaat geçiniyor. Birçok işçi sınıfı ailesi küçük odalarda ve bodrum katlarında yaşıyor. Zonguldak kömür havzasında işçilerin durumunu anlatan Cumhuriyet gazetesi, "Bir işçi günde 2,4 lira alıyor, yani 25 yıl önce aldığı kadarı. Çevre köylerden mevsimlik olarak madenlerde çalışmak üzere gelen köylülere daha da az ücret ödeniyor."

Türk kadın işçiler erkeklerin yarısı kadar ücret alıyor. 1951 yılında Sümerbank tekstil fabrikalarında bir tekstil işçisinin günlük kazancı, onun yarı aç bile yaşamasına imkan vermiyordu.

Türk işletmelerinde işçi koruması yoktur. Çocuk işçiliği yaygın olarak kullanılmaktadır. Toplu iş sözleşmesi yapılmamaktadır. İşçilerin masrafları girişimciye ait olacak

bir sosyal sigorta yoktur. İşçi grevleri yasaktır. Fabrika sahibi istediği zaman işçiyi sokağa atabilir.

Amerikan mallarıyla rekabete dayanmaya çalışan girişimciler, işletmelerinde acımasız bir sömürü rejimi başlattı. Çalışma günü 16-19 saat sürüyor, işin ücreti berbat.

Türk işçileri açlıktan ölüyor. Gıda fiyatları sürekli artıyor ama ücretler 1937'deki seviyede kalıyor. Ortalama bir işçinin kazancı, gerekli geçim seviyesinden 4-5 kat daha azdır.

Bir tütün fabrikasını ziyaret eden Gece Postası gazetesi muhabiri şu örneği veriyor. Eşi ve üç çocuğu olan yüksek vasıflı bir işçi ayda 110 lira alıyor ve beş kişilik bir ailenin asgari geçim tutarı, açıkça abartılan resmi verilere göre bile 389,33 lira.

Yüksek hayat pahalılığının sürekli artması, işçinin ücretlerini o kadar düşürüyor ki, kendisini ve ailesini kara ekmekle doyuramaz hale geliyor. Türk işçilerinin durumu o kadar zor ki, her zaman ikiyüzlü bir şekilde Türkiye'nin "refahından" bahseden gerici Türk basını bile bunu konuşmak zorunda kaldı. Örneğin Zonguldak'ta yükleyicilerin durumunu haber yapan Tasvir gazetesi, onların günde 12 saatten fazla çalıştıklarını, ağır işlerinin karşılığında günde 3 lira aldıklarını yazdı. Bunlardan 300 kişinin barınağı yok ve beton zeminlerde uyuyor. "Gece Postası" gazetesi bir fırıncının mektubunu yayımladı: "İzinsiz, dinlenmeden çalışıyoruz" diye yazıyor. "Haklarımızı almaya çalışırsak işten atılırız. Ateşin başında uzun saatler çalışarak, ter dökerek haftada kazandığım 14 lira geçim ücretini karşılamaya yetmiyor." Nitekim İstanbul fırınlarında işçiler günde 17-18 saat çalışıyor.

Türk yöneticiler ülkedeki halkın durumunu, açlığı ve yoksulluğu gizlemeye çalışıyor. Kamuoyunu aldatarak Türkiye'nin durumunu refah gibi gösteriyorlar. Mesela eski Türkiye Başbakanı Hasan Saka, Bursa'da yaptığı konuşmada, "Dünyanın hiçbir yerinde bizden daha iyi beslenen bir millet yoktur" dedi. Kudret gazetesi, Saka'nın tamamen aldatıcı bu konuşmasıyla ilgili ironik bir şekilde şunları yazdı: "Bizimki gibi ilkel imkanlarla çalışan bir halkın, dünyadaki diğer

halklardan daha iyi yiyip içtiğini bize ancak Saka Bey açıklayabilir...”

Sözde “Demokrat” Partinin Mayıs 1950’de iktidara gelmesinden sonra bu partinin bakanları selefleri gibi aynı demagojiye giriştiler. Türkiye’de işsizlik ve yoksulluk sıradanlaştı. Millet dergisinin haberine göre “İstanbul tekstil sektöründeki 36,5 bin işçiden 15 bini işsiz kaldı. Benzer bir tablo Türk sanayisinin kağıt, cam vb. diğer sektörlerinde de görülüyor.”

Çalışma Bakanı’nın Türkiye’deki işsiz sayısını Meclis’te saklama girişimi, hükümetteki sendikalar tarafından dahi derin bir öfkeyle karşılandı. İstanbul ve Ankara’daki sendikalar, Türkiye’de 1951 yılı başında yalnızca şehirlerde 1.100 binden fazla işsiz bulunduğunu gösteren verileri sundular. 6 Ocak 1951’de Meclis milletvekili Boyacıgiller sendikaların verdiği rakamları doğruladı. Kırsaldaki işsizleri de hesaba katarsak Türkiye’deki toplam işsiz sayısı 2 milyon civarında olacaktır.¹

Türk resmi makamı “Zafer” bile ülke nüfusunun yalnızca %40’ının kalıcı bir işi olduğunu kabul ediyor. Bu da 7.540.408 kişiye denk geliyor. Gazete şöyle yazıyor: “Nüfusumuzun %60’ının ne yaptığını, nasıl yaşadığını ve geçimini nasıl kazandığını bilmiyoruz.” Zafer ayrıca “işsizliği ortadan kaldırmanın henüz bir yolu bulunamadığını” belirtiyor.

Hükümet organı “Zafer” gerçeklerle yüzleşmekten korkuyor ve bu nedenle diğer Türk gerici gazetelerinin konuşmaya başladığı ulusal felaketin gerçek nedenini gizliyor. Mesela Hürriyet gazetesi şöyle yazıyor: “Amerikalılardan aldığımız para sadece bizi bağlamaya ve ABD’nin kölesi yapmaya hizmet ediyor”². Ülkede Amerikan tekellerinin hakimiyeti, Türkiye’nin iç ve dış politikasının ABD çıkarlarına

¹ Bkz. Zafer, 12 Mayıs 1951.

² Hürriyet, 5 Mayıs 1951.

tabi kılınması, Türk halkının içinde bulunduğu zor durumun nedenleridir.

Türkiye nüfusunun büyük bir kısmı köylülerden oluşuyor; ülke sakinlerinin yaklaşık %82'si tarımla uğraşiyor. Ekilebilir arazilerin üçte ikisi (8 milyon *hektar*) 33 bin büyük arazi sahibi çiftliğe aittir. 456,6 bin toprak sahibi ve kulak çiftliği (veya tarımla uğraşan çiftliklerin %13'ü) ekili arazinin %77'sine sahiptir ve 2,9 milyon köylü çiftliği (yani tüm köylü çiftliklerinin %86,4'ü) yalnızca 23 dolarlık ekili araziye sahiptir. 16 milyon köylünün 6 milyonu topraksızdı ve 2 milyonu ortakçıydı¹. Bazı bölgelerde toprak yoksulu ve topraksız köylülerin sayısı %70-75'e ulaşüyor.

İktidardaki Türk çevreleri defalarca demagojik bir şekilde köylülere toprak tahsis etme sözü verdi. Hatta birkaç kez toprak reformu bile yaptılar.

Ancak köylülerin kullanımına aktarılan toprak miktarı, Türk toprak sahiplerinin sahip olduklarıyla karşılaştırıldığında önemsizdir. Böylece, Adana'da toprak sahibi Meteoglu'nun 70 bin dönüm sahibi olduğu, örneğin 1949'da sadece 40 bin dönümün Türk köylüsüne devredildiği görülüyor. Türk gazetelerinin ironi bir şekilde belirttiği gibi bu "oranla" köylüler 573 yıl içinde toprak sahibi olacaklar.

Türkiye'de sözde tarım reformu ile yaşanan bu durum, J. V. Stalin'in 1927'de Kemalist devrime ilişkin yaptığı değerlendirmeyi, ulusal ticari burjuvazinin "köylülere ve işçilere karşı, köylülere karşı" daha da geliştirilmesine yönelik zirve devrimi olarak değerlendirmesini bir kez daha doğrulamaktadır. tarım devriminin pek çok olasılığı².

¹ Ortakçılar (ortakçı), bilindiği gibi, hasadın dörtte birinden dörtte üçüne kadar arazi sahibine verirler.

² JV Stalin, Soch., cilt. 9, s. 256.

Köylülerin topraksızlığı, toprak sahiplerinin baskı ve zulmü, Türk hükümetinin anti-ulusal politikası—tüm bunlar Türkiye tarımının gerilemesine yol açtı. Ekim alanı daralıyor ve verim düşüyor.

Türk köyünde köylülerin yoksullaşma süreci yoğunlaşmıştır. Türk basınında çıkan haberlere göre, yarım milyondan fazla iflas etmiş köylü bir tür iş aramak için ortalıkta dolaşüyor, bu da zaten çok sayıda evsiz ve aç insanı artırıyor.

Türkiye'nin içine düştüğü Amerikan esareti, Türk köylüsünün sıkıntısını daha da artırıyor. Ülkede çok az sayıda modern tarım makinesi bulunmaktadır. Köylüler hâlâ ilkel aletlerle çalışıyor. Bir Türk köylüsü 12 çalışma saatini saban yardımıyla tarlayı sürerek geçiriyor¹ ve bir çift öküz.

Köylülerin sürekli gaspı ve yıkımı sonucunda ülkenin birçok yerinde kıtlık yaşanıyor: 1949-1950'de, kıtlık 22 Türk vilayetini etkiledi. O dönemde yalnızca Karadeniz kıyısındaki beş vilayette 1,5 milyondan fazla köylü açlık çekiyordu.

Köylülerin yarı aç varlığı, neredeyse hiçbir mücadelenin yürütülmediği kitlesel salgın hastalıklara katkıda bulunuyor. Tüberküloz, sıtma, trahom, frengi ve diğer hastalıklar tüm kırsal bölgelerde yaygındır.

Toprak sahiplerinin keyfiliği Türkiye kırsalında hüküm sürüyor. Toprak sahiplerinin çoğu düzinelerce köye sahiptir ve esasen orada yaşayan köylülerin tam efendisidir. Yağmur ve Toprak dergisi bu konuyu şöyle yazdı: “Köy alım satımı Güney ve Güneydoğu Anadolu'da yaygın bir olaydır. Buradaki köylerin çoğu, tüm araziler gibi toprak sahiplerine aittir. Köylüler toprağı işler ve toprak sahibi hasadı alır. Köylüye o yılın hasadından bir sonraki yılın hasadına ancak yetecek

¹ Türkiye'de yaklaşık 3 milyon çiftlikte pulluk bulunmuyor.

kadar yiyecek payı veriliyor. 30-40 köyü olan büyük toprak sahipleri var. Bu köylerde toprak sahibi köylülerle istediği gibi ilgilenme hakkına sahiptir. Toprak sahipleri istenirse açık artırımla köylüleri araziyle birlikte satabilirler.

Toprak sahibine ait köylerde bir karış toprağı olmayan ama ona zincirlenmiş binlerce insan var. Toprakla birlikte efendilerini de değıştirirler. Yüzlerce ve binlerce köylünün emeğı sayesinde toprak sahipleri ve onların oğulları şehirlerde yaşama ve parayı israf etme fırsatına sahip oluyor”¹.

Ülkenin 50 bin kişinin yaşadığı tarım bölgelerinden birini gezdikten sonra Son Posta gazetesi muhabiri şunları yazdı: “Bölgede jandarmalar ve vergi tahsildarları dışında tek bir yetkili temsilcisi yok. Nüfus ortaçağ yaşam tarzını sürdürüyor; okul yok, ebe yok, doktor yok, ilaç yok... Bölge sakinleri karanlıkta bitki örtüsüyle yaşıyor. Gazeteci, “Bu korkunç resmi görünce başım döndü” diye yazdı. Ülkenin diğer tarım bölgelerinde de durum benzerdir.

Akşam gazetesi muhabiri, Anadolu’da “40 yaş üstü kimsenin bulunmadığı köyler bulunduğunu” yazdı. İnsanlar bu yaşa gelmeden ölürlere. Anadolu’da köy ve şehirlerin yüzölçümünden daha büyük olan bu türden sayısız mezarlık vardır. Nüfus korkunç ekonomik ve sosyal koşullar altında yaşıyor. İnsanların sağlığından endişe edilmiyor, yoksulluğa, açlığa, hastalığa mahkûm ediliyorlar.”

20 Ağustos 1951 tarihli Vatan gazetesi köylülerin durumunu şöyle anlatır:

“Birçok yerde köylüler bazen hayvanlarıyla birlikte, havasız, nemli ve çoğunlukla ham tuğla veya taştan yapılmış, güneşin parlamadığı ağartılmamış evlerde yaşıyorlar. Bu meskenlerin çatısı toprak veya kamış olup, ışık, duvarda veya çatıda açılan ve içine cam veya kağıt yerleştirilen tek bir delikten girer. Sadece sığınaklardan oluşan köyler var. Yani

¹ “Yağmur ve Toprak”, Ekim 1949.

böyle bir köyün yanından bir başkası geçerse, o köyün varlığını ancak tezek ve çalı yığınlarından tahmin edebilir. Burada yaşayan insanların yazın bu mezarlardan çıkıp yaylalarda ya da çatılarda yaşamaları nedeniyle nesli tükenmedi.”

Köylü tütün yetiştiricileri özellikle zor durumda. 293 bin tütün üreticisi aile tamamen yok olmanın eşiğinde.

Ulus gazetesi, “ABD’nin Türkiye’nin dış pazarlarda tütün ve kuru meyve satmasına izin vermediğini” itiraf etti. Bu da yüzbinlerce Türk köylüsünü açlığa mahkum ediyor.

Dolayısıyla Amerikan tekellerinin hatası nedeniyle Türk köylü tütün yetiştiricileri ürünlerini satamamaktadır. Tütün ihracatının eskiden Türk ihracatının ana kalemlerinden biri olduğu biliniyor. İstanbul gazetesine göre 1950 yılında 1944-1947 hasadına ait 28,7 milyon kg satılmamış tütün yalnızca İzmir’deki depolarda, 85 milyon kg’ın üzerinde ise tüm Türkiye’de depolanıyordu . 1950 yılında 1948-1949 hasadının önemli bir kısmı satılamadı. Toplamda, 1950’de köylü tütün yetiştiricilerinin satılmamış 100 milyon kg tütünü kalmıştı.

Ülkenin Amerikan emperyalist tekelleri tarafından kontrol edilmesi, Türk sanatkar ve sanatkarını da perişan ediyor. 1950 yılında sadece Maraş , Burdur ve Antep’te 16 bin dokumacı iflas etti. Tekstil sektöründe 50 bin küçük esnaf dokumacı tamamen yok olmanın eşiğinde. 1948 yılı sonuna gelindiğinde Türkiye’de (Beyazıt, Eyüp ve İstanbul’un diğer bölgelerinde) 10 çorap fabrikası ve çok sayıda tekstil fabrikası kapatıldı. 1949 yılında Bursa’da 12 ipek dokuma ve ipek eğirme işletmesi kapandı. Bu işletmelerin kapanmasının nedeni hammadde eksikliğinden ziyade, Türkiye’ye ABD’den büyük miktarda suni ipek ithal edilmesidir.

Türk çalışanlar da zor durumda. Toplamda ülkede bu nüfus kategorisinde 226.418 kişi bulunmaktadır. Aylık ortalama 123 ila 174 lira arası gelir elde ederek yüksek yaşam maliyetiyle karşı karşıya kalıyorlar¹. Gerici Cumhuriyet gazetesi bile “düşük maaşlı birçok memurun sadece zeytin

¹ Bkz. “Perhiz Rüyası”, 16 Ocak 1951.

yemeye zorlandığını” yazdı. Türk çalışanların haklarını koruyacak sendikal örgütler yok.

Çalışanlar arasında, çeşitli suiistimaller yoluyla kendilerine büyük servetler biriktiren, yüksek maaşlı memurlardan oluşan küçük bir grup var ve bu, tüm Türk halkının öfkesine neden oluyor. Bu öfkeyi dindirmek için DP ve CHP’nin parlamentodaki hizipleri, bazı kişilerin resmi makamlarını kötüye kullanmasını araştırmak üzere birçok kez özel komisyonlar oluşturdu, ancak bu komisyonların çalışmaları sonuçsuz sözlü tartışmalarla sınırlıydı.

Türk yetkililerin büyük bir kısmı, ülkedeki Amerikan hakimiyetinden ve aç, sefil yaşamdan giderek artan bir memnuniyetsizlik yaşıyor. Çalışanlar arasındaki hoşnutsuzluğu bastırmak amacıyla aparatların temizliği yapılmaktadır. Mevcut düzeni eleştiren, ülkesini seven, Amerikan kolonisine dönüşmesini istemeyen herkesi kovuyorlar.

Modern Türkiye’de bir memurun bağımsız düşünmeye cesaret edememesi ve özellikle siyasetle ilgilenmesi gerekmektedir. Devlet memurlarınının siyasi partilere katılması yasaktır. “Çalışan Kanunu”, “Olumsuz etkiye (yani ilerici örgütlerin etkisine) maruz kalan çalışanlar ya yargılanabilir ya da görevlerinden alınabilir” diyor.

Bu yasa, Türk hükümetinin diğer anti-demokratik yasalarıyla birlikte, yetkilileri korkutmayı ve böylece Amerikan karşıtı duyguların büyümesini ve ülkede mevcut anti-demokratik düzene yönelik memnuniyetsizliğin büyümesini önlemeyi amaçlıyor.

Türk egemen çevreleri gerici “Çalışan Yasası”nı çıkararak Amerikan gericiliğinin faşist yasalarını kopyalıyor.

Truman’ın 23 Mart 1947 gibi erken bir tarihte verdiği, hükümet yetkililerinin “sadakatının test edilmesi” ve hükümet aygıtınının tasfiye edilmesi yönündeki emirleri, özgür düşüncüyü bastırmayı amaçlıyordu. Nürnberg duruşmalarınının

eski başsavcı yardımcısı Pomerantz, Truman'ın emriyle ilgili olarak açıkça şunları söyledi:

“Bana göre Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hem içerik hem mahiyet itibarıyladır, şekli tipik olarak Nazi...” Aynı şeyi Türk “Çalışan Kanunu” için de söylemek gerekir.

Türk aydınlarının durumu memurların durumundan daha iyi değil. Aydınlar arasında işsizlik muazzam boyutlara ulaştı. Yüksek öğrenim kurumlarından mezun olan birçok genç, herhangi bir işletmede sıradan işçi olarak çalışmaya hazırdır.

Sanat Akademisi'nden mezun olan gençlerin yanı sıra genç doktorlar, avukatlar ve diğer uzmanlar da var. Herhangi bir iş arayışında olan meslek sahipleri limanlarda yükleyici olarak çalışmayı kabul ederler. Buna rağmen hâlâ iş bulamıyorlar¹.

Günümüz Türkiye'sinde sıradan insanın kaderinin ne kadar trajik olduğu Mehmed'in mektubundan anlaşılabilir. Kadri Alaj, Hürriyet gazetesinde yayımlandı. Mehmed şöyle yazıyor: “Ben Türk ordusunun astsubaylarından biriyim ve uzun süreli askerlik yapıyorum” Kadri Aladzha. “Toplam 12 yıl görev yaptıktan sonra bir yıl önce ordudan ayrıldım. İstanbul'da yaşamayı bıraktı. İş arayışı içinde İstanbul'daki çeşitli devlet kurumları ve özel girişimcilerle temasa geçtim. Ama iş bulamadım.

Evliyim ve bir çocuğum var. Kısa bir süreliğine tüm eşyalarımı satarak ailemin geçimini sağladım. Ancak şimdi her gün açlıktan ölüyoruz. Tarlada topladığımız otları ekmeksiz pişirip yiyoruz. Bir ağacın altında, koyun postunun

¹ ¹ Hürriyet gazetesinin 28 Mart 1951 tarihli sayısında yayımlanan verilere göre, 1950/51 öğretim yılında Türkiye'de 12.684'ü İstanbul'da, 7.237'si Ankara'da olmak üzere 24.969 öğrenci bulunuyordu. Yükseköğretim kurumlarından her yıl ortalama 5 bine yakın kişi mezun oluyor. Bu 20 milyon insan için! Üstelik bu az sayıdaki kişiden bile enstitülerden mezun olanların çoğu işsiz kalıyor.

üzerinde uyuyoruz. Bir milyonluk bu şehirde iş bulmak imkansız olduğundan, vücudumun ilaç değeri taşıyacak her parçasını tereddütsüz satmaya hazırım.”

Böyle bir durum ancak yönetici çevrelerin halkın ihtiyaçlarını açıkça göz ardı ettiği ve ulusal çıkarları denizaşırı ölüm tacirlerine tabi kılma yönünde suç politikası izlediği bir ülkede ortaya çıkabilir. Mehmed’in trajik kaderi Kadri Alaj ve onun gibilerin sayısı Türkiye’yi yönetenlerin ayıbıdır.

Marshall Planı Türkiye’ye genişletildiğinde gerici kesimler bunun ülkeye “kendini toparlama” fırsatı vereceğini savundu. Ancak geçen yıllar gösterdi ki Türk milletinin beli düzleşmedi, daha da eğildi. Hala kulaklar, toprak sahipleri, tefeciler, borsacılar ve spekülâtörler tarafından işgal ediliyor. Bunların yanı sıra Amerikalı tekelciler de Türk halkının sırtına oturdu. Acımasız sömürünün, baskının ve keyfiliğin giderek yoğunlaşması şaşkıncı değil.

Türk milleti dayanılmaz vergilerle karşı karşıyadır. Bir düzineden fazla var. Bu vergi kütlesinin geç ödenmesi durumunda para cezası uygulanıyor, dava mahkemeye taşınıyor ve mülk satılarak vergi, para cezasıyla birlikte tahsil ediliyor.

Eski Maliye Bakanı Rüştü Aksal, Meclis’te yaptığı konuşmada bütçe gelirlerinin yüzde 34,8’inin doğrudan vergilerden, yüzde 60,8’inin ise dolaylı vergilerden geldiğini söyledi. Bu vergileri kim ödüyor? Eski Meclis Milletvekili Tahsili bu soruyu şöyle yanıtladı: “5 bin 394 Türk sermayedar sadece vergilerin yüzde 1’i olan 13 milyon lira ödüyor. Birçoğu bir memur veya işçiyle aynı vergiyi ödemeyi başarıyor.” 1948’in sonlarında İstanbul gazetesi, “tüccarlar ve sanayiciler kârlarının yüzde 2’sinden fazla olmamak üzere doğrudan vergi ödüyor, memurlar ve çalışanlar ise kazançlarının yüzde 25 ila 35’ini vergi ödemek için harcıyor” diye yazıyordu. Dolayısıyla vergilerin tüm yükü çalışan kitlelerin üzerine düşüyor.

Türk iktidar klifi vergi baskısını giderek sıkılaştırıyor. Son sekiz yılda doğrudan vergiler 6 kat arttı. Bütçenin gelir tarafı

artık %90'ını esas olarak çalışan kesimden alınan doğrudan ve dolaylı vergilerden oluşuyor.

Sanayi ve tarım ürünleri fiyatlarındaki sürekli artış, işçilerin durumunu daha da ağırlaştırıyor.

Zafer gazetesi Mayıs 1951'de şu verileri yayınlıyordu: "1938 yılı toptan eşya fiyatları düzeyini 100 olarak alırsak, Mart 1951'de tahıl toptan eşya fiyat endeksi 542, bakkal ürünleri—407, sanayi bitkileri—621, meyveler—631, tütün, kahve ve çay—414, hayvancılık ürünleri—472, tekstil—577, kimyasallar—420, ithal mallar—594."

Şubat 1950'de Türk gazetesi Kudret, Türkiye'de yaşam maliyetinin savaş öncesine göre yüzde 600 arttığını yazdı.

Artan fiyatlar ve artan vergiler öncelikle askeri harcamalardaki sürekli artışla açıklanmaktadır. Türkiye'yi Wall Street'in derebeyliğine dönüştüren Amerikan emperyalistleri ve onların Türk uşakları, ülkenin militarizasyonu ile ilgileniyorlar.

Askerileşmeye büyük miktarda para harcayan Türk iktidar kılı, sağlık ve eğitime giderek daha az para ayırıyor. Bütçenin yüzde 4'ü sağlığa ayrılıyor. Bu arada, emekçi halkın artan yoksulluğu ve açlığının bir sonucu olarak ülkede salgın hastalıklar kol geziyor ve ölüm oranları yıldan yıla artıyor. En kötü belalar tüberküloz, trahom ve frengidir.

55 vilayette yaklaşık bir milyon kişi trahom hastası, yaklaşık 2 milyon kişi ise sıtma hastası.

Her yıl 100 bin kişi tüberkülozdan ölüyor. İstanbul'un işçi sınıfı semtlerinden biri olan Kasım Paşa'da nüfusun %80'i tüberküloz hastasıdır. Çocuklarda yıllık ölüm oranı 400 bin vakaya ulaşıyor. Yeni doğanların yüzde 60'ı ve doğum yapan kadınların yüzde 10'u hastalık, açlık ve tıbbi bakım eksikliği nedeniyle ölüyor.

Köydeki sağlık hizmetlerinin durumu Dr. Refet Erten'in Vatan gazetesinde yayınlanan yazılarından anlaşılmaktadır. Refet Erten, "Ebenin hiç ziyaret etmediği çok sayıda köy var" diye yazdı. Eğer köyde doğumu izleseydiniz tüyleriniz diken diken olurdu.

Köyde doğum gerçek bir trajedidir. Kadınlar tarlada doğum yaparken bazen taş kullanarak bebeğin göbek bağıını keser... Yoksulluk, yetersiz beslenme ve çok çalışma, kadının artık kadın gibi görünmemesine neden olur.”

Şu gerçekler, halkın sağlığı konusunda endişelerin olmadığını gösteriyor: Her 8.941 kişiye 1 doktor, her 1.466 kişiye 1 hastane yatağı var ve ülkede sağlık hizmeti neredeyse yok denecek kadar az. 40 bin köy ve 376 şehirde yerleşik bir su sistemi bulunmuyor ve nüfus, kirli kaynaklardan su almak zorunda kalıyor ve bu da çoğu zaman hastalıkların yaygınlaşmasına neden oluyor.

Kamu eğitiminin durumu da daha iyi değil. Bütçeden halk eğitimi için. Tahsis edilen fonlar hapishanelerin bakımına ayrılan fonlardan önemli ölçüde daha azdır. Aynı zamanda ülke nüfusunun yaklaşık %85'i okuma yazma bilmiyor. Köylerin yaklaşık yüzde 70'inin hiç okulu yok.

Ülkede ilkokul çağındaki 2,5 milyon çocuk var ama eski Milli Eğitim Bakanı Banguoğlu'nun da belirttiği gibi sadece 1 milyon 625 bin 452 kişi, yani yüzde 60'ı ilköğretime kayıtlı.

Gerçekte durum çok daha kötü. Türkiye'de çok sayıda sokak çocuğu var ama çocukların evsiz kalmasını ortadan kaldırmak için hiçbir şey yapılmıyor.

Akşam gazetesi, yalnızca İstanbul'da 9 bini 5-7 yaş arası, 11 bin 200'ü 7-1 yaş arası, 15 bini 10-15 yaş arası olmak üzere 35 bin 200 sokak çocuğunun bulunduğunu bildirdi. Ankara'da 21 bine yakın sokak çocuğu var. İstanbul'dan sadece 50 çocuğun gönderildiği sokak çocukları için sadece iki sığınma evi açıldı.

Çok sayıda gerçek, hem kendilerinin hem de Amerikalı köleleştiricilerin çifte baskı altında kaldığı Türk halkının giderek daha fazla perişan olduğunu, yoksunluk, açlık ve yoksullukla karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Aynı zamanda Türk iktidar çevrelerinin de itiraf ettiği gibi ülkenin ekonomik ve mali durumu her geçen gün kötüleşiyor.

İktidar kliği halkın pahasına kendi işlerini iyileştirmeyi düşünüyor. Ülkenin gerici yöneticileri, “Türk halkının bazı fedakarlıklar yapması gerekiyor” diyor. Bu, vergilerde daha

fazla artış, daha yüksek fiyatlar ve daha düşük ücretler anlamına gelir.

Ancak Türk halkı bu duruma katlanmak istemiyor. Amerikalı kleleştiricilere ve onların Türk uşaklarına karşı hakları için, barış için, savaşa karşı giderek daha fazla savaşıyorlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE’NİN İLERİCİ GÜÇLERİNİN AMERİKAN EMPERYALİSTLERİ VE ONLARIN TÜRK UZAKLARINA KARŞI ULUSAL BAĞIMSIZLIK VE BARIŞ İÇİN MÜCADELESİ

İkinci Dünya Savaşı sırasında Hitler Almanyası, faşist İtalya ve militarist Japonya’nın Sovyetler Birliği tarafından yenilgiye uğratılması sonucunda, dünyanın tüm ülkelerinde ilerici güçlerin siyasi faaliyetleri önemli ölçüde arttı. Kitlelerin bilinç ve örgütlenme gelişiminin en açık göstergelerinden biri barış yanlılarının büyük hareketidir. Son savaşın önemli bir sonucu, işçi sınıfının ve örgütlerinin, geniş kitlelerin yaşamsal hakları uğruna mücadelesini harekete geçirme ve yönlendirme konusundaki rolünün eşi benzeri görülmemiş boyutlara ulaşmasıydı.

ABD, İngiltere, Fransa ve diğer ülkelerin emperyalistlerinin istek ve tahminlerinin aksine, Sovyet ülkesi zorlu ve kanlı bir savaşla zayıflamakla kalmadı, aynı zamanda bu savaştan tarihi boyunca her zamankinden daha güçlü bir şekilde çıktı. Sovyet devletinin gücü ve iç kuvveti ile barışçılığı, örneğin Volga, Dinyeper, Amu Darya ve Don’daki büyük hidrolik yapıların inşasında canlı ifadesini buldu.

Avrupa ve Asya’daki halk demokrasilerinin emekçileri, komünist ve işçi partilerinin önderliğinde çok büyük başarılar elde etti.

Amerikan-İngiliz emperyalistleri, tüm güçleriyle geniş halk kitlelerinin siyasi faaliyetinin büyümesini yavaşlatmaya çalışıyorlar; emekçi halkın yaşamdaki hakları için, barış ve

demokrasi için mücadele etme iradesini kırın. Bu konuda, Amerikan emperyalistlerinin doğrudan aracı haline gelen çeşitli halk karşıtı, gerici partiler onlara yardım ediyor. Bu partilerin yozlaşmış liderleri, savaştan sonra moda olan, ulusal egemenlikten vazgeçilmesi ve tüm ülkelerin ABD emperyalistlerine teslim edilmesi gerektiği yönündeki ırkçı teorileri ve halk karşıtı kozmopolit saçmalıkları yaydılar. Bu saçmalıklarla Amerikan ve İngiliz emperyalizminin saldırgan planlarını örtbas etmeye, emekçi kitleleri aldatmaya, işçi sınıfının önderliğinde ülkelerinin bağımsızlığı için, barış ve demokrasi için konuşan ulusal güçleri örgütsüzleştirmeye çalışıyorlar.

Amerikan emperyalistleri ve onların uşakları, aldatma ve demagojinin yanı sıra, köleleştirdikleri ülkelerde açık bir terörist diktatörlüğü, polis şiddeti ve keyfilik rejimini yerleştiriyor ve destekliyorlar. Bu bakımdan Türkiye, gericiliğin ve terörün hüküm sürdüğü, her türlü ilerici düşüncenin zulme uğradığı bir göstergedir.

İlerici olan her şeyi bastıran Türk gericileri, gerici olan her şeyi aşıyor ve teşvik ediyor. Türk gazetesi Cumhuriyet Nisan 1951’de, milliyetçi örgütleri birleştirmek amacıyla oluşturulan bir “milliyetçi federasyon” kongresinin İstanbul’da yapıldığını bildirdi. Kongre toplantısına Meclis milletvekili Said Bilgiç başkanlık etti . Kongre, federasyon içinde ayrı milliyetçi örgütler yerine tek bir toplum oluşturulmasına karar verdi ve bir tüzük geliştirmek için iki komisyon seçti.

Dolayısıyla pan-Türkistler, yani Türk faşistleri, Türk yetkililerin yardımıyla suç faaliyetlerini yoğunlaştırıyorlar.

Ülkede savaş histerisi yoğunlaştıkça tepkiler de dizginlenemiyor. Aralık 1951’de Türk Meclisi Ceza Kanunu’nun 141. maddesinin değiştirilmesine karar verdi. Bu değişiklik sonrasında mevcut iktidar kliğinin siyasi muhalifleri sadece hapis değil aynı zamanda idam cezasına da çarptırılacak . Meclis’in Ceza Kanunu’nun 141. maddesinde değişiklik yapma kararını yorumlayan gerici Türk basını, bu kararın yalnızca komünistlere yönelik olduğunu kanıtlamaya

çalıştı. Aslında Meclis'teki bazı milletvekillerinin belirttiği gibi, Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılması kararı, mevcut hükümetten bir dereceye kadar memnun olmayan her Türk'ü cezalandırmayı amaçlıyor. Milletvekili Cezmi Türk, "Bu yasanın çıkmasıyla Türkiye'de kanlı bir dönem başlayacak" dedi.

Ancak Türk hükümeti ve onun efendisi Washington tarafından alınan zulüm ve acil önlemlere rağmen Türkiye'de hoşnutsuzluk artıyor, geniş bir halk cephesinin örgütlenmesi ve ilerici güçlerin ülkenin bağımsızlığı için mücadele etmesi için koşullar yaratılıyor. Barıştan yana ve savaşa karşı olan polis rejimi yoğunlaşıyor.

Türkiye'deki halk hareketinin başında yeraltında yer alan Komünist Parti yer alıyor. Komünist Parti, tüm anti-emperyalist güçleri tek bir ulusal cephede birleştirme mücadelesi veriyor. Türkiye Komünist Partisi, ülke geneline dağıttığı çağrılarında, Amerikan emperyalistleriyle yapılan tüm köleleştirici anlaşmaların feshedilmesini, "Truman Doktrini"ne destekten vazgeçilmesini, devlet aygıtının ve ordunun Amerikalı "uzmanlar" ve "danışmanlardan" kurtarılmasını talep ediyor. "ve halk demokrasisi ülkeleri ve Türkiye'nin büyük komşusu Sovyetler Birliği ile dostane ilişkiler kurulması, tüm anti-demokratik yasaların kaldırılması, işçi ve köylülere yasal siyasi örgütler kurma hakkının tanınması¹.

Türkiye işçi sınıfı, Kemalist, şovenist zehirden, Amerikan ajanı haline gelen DP ve CHP'nin etkisinden yavaş yavaş kurtuluyor. Türk işçi sınıfı, hakları için gerçek bir savaşçı olmanın yalnızca kendisinin olabileceğinin giderek daha fazla farkına varıyor.

Terör rejimine rağmen Türkiye'de işçi hareketi 1948'den bu yana sürekli büyüyor ve genişliyor. 1948'in sadece üç ayında ülkenin en önemli sanayi merkezlerinde işçilerle

¹ Bkz. "Kalıcı barış için, halkın demokrasisi için! #13 Ekim 1950.

girişimciler arasında 5 binin üzerinde çatışma kaydedildi. İzmir, Bursa, Adana, İstanbul, Zonguldak ve Türkiye'nin diğer şehirlerindeki işçiler, 8 saatlik çalışma günü, sosyal sigortaların getirilmesi, ücretlerin artırılması, cezaların kaldırılması ve sendikalarda özgür örgütlenme hakkı talep ediyor.

İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin ardından Adana'da traktör sürücülerinin grevleri ve yükleyicilerin grevi yaşandı. İstanbul limanı ve güneydeki demiryolu işçilerinin grevi. Grevdeki işçiler daha yüksek ücret, daha kısa çalışma saatleri ve sendika kurma özgürlüğü talep etti. Bu grevlerin ardından Zonguldak kömür havzasındaki madenciler ve İzmir'deki liman işçileri greve gitti. Ücretlerin artırılmasını, para cezalarının kaldırılmasını, yaşam koşullarının iyileştirilmesini, polis vahşetinin ortadan kaldırılmasını ve hükümetin sendikaların işlerine müdahalesine son verilmesini talep ettiler. Grevcileri güç kullanarak etkileme veya demagogjik vaatlerle baştan çıkarma çabalarına rağmen işçiler taleplerini karşılamaya devam ettiler.

d'Orian dergisinin haberine göre girişimcilere yönelik aynı talepler daha sonra Şeker-Sanayi fabrikası, Yenimensujat yün fabrikası işçileri ve diğerleri tarafından da dile getirildi. Bu işletmelerin işçileri, hükümet politikalarını açığa vurarak, militarizasyon ülkesinde devam eden büyük verimsiz harcamaları ve jandarma ve polisin bakımını protesto etti.

İstanbul tramvay deposundaki işçiler ve Ankara otobüs işletmesindeki işçiler giderek greve çıkıyor. Kudret gazetesinin haberine göre ücretlerin yüzde 50 oranında artırılmasını talep ettiler.

Temmuz 1951'de İstanbul'da tütün işçilerinin grevi gerçekleşti. Polis 60 işçiye gözaltına aldı.

23-24 Temmuz 1951'de İskenderun'da liman işçileri grevi düzenlendi. Türk yetkililer grevcileri "yatıştırmak" için İskenderun'a asker göndermek zorunda kaldı.

Mart 1952'de Ankara'da 2 bin kişinin katıldığı taksi şoförleri grevi yaşandı. Grevciler benzin fiyatlarında indirim talep etti ve fahiş vergi ve cezaları protesto etti. Grevciler

taleplerini iletmek üzere belediyeye doğru yürürken polis onlara saldırdı. Sürücülerin direnişii ancak yeni polis müfrezelerinin gelmesiyle kırıldı. Polis baskını sonucunda 100 kişi tutuklanarak adalet önüne çıkarıldı.

Gerici Türk yetkilileri, Türk işçilerinin hak mücadelesini güç kullanarak kırmaya çalışıyor. Milletvekili Cemile Penbeçe'nin yakın zamanda Meclis'e yaptığı bir talepten, vilayetlerle ilgili olarak askeri işletmelerin tüm çalışanlarının siyasi örgütlere katılma hakkından mahrum bırakılmasını öngören gizli bir talimatın olduğu ortaya çıktı. Bu şartın yerine getirilmemesi halinde işçilere işten atılma kararı veriliyor ve davalar askeri mahkemeye taşınıyor.

Ancak ne terör ne de olağanüstü hal tedbirleri Türk işçilerinin hak mücadelesindeki iradesini kıramaz. 8 Mayıs 1949'da İstanbul'da hayat pahalılığına karşı düzenlenen 10 bin kişilik protesto mitingi bunu kanıtıyor. Zafer gazetesinin haberine göre mitinge katılanlar şu pankartları taşıyorlardı: "Yetkililer, gözlerinizi açın ve bakın seni besleyen aç millete."

ABD Hazine Bakanı Snyder 1949'da İstanbul'u ziyaret ettiğinde kent çalışanlarının düşmanca bağırışlarıyla karşılandı. Eş zamanlı olarak Kayseri'de de "Yaşasın demokrasi!", "Amerikalı işgalciler Türkiye'den defol!" sloganlarıyla kitlesel bir miting düzenlendi. Artan hayat pahalılığına ve artan işsizliğe karşı Türkiye'nin birçok şehrinde protesto mitingleri düzenlendi.

1951'de İzmir'deki bir kağıt hamuru fabrikasının duvarlarında işçilerin yaptığı büyük bir yazı belirdi: "Yaşasın Stalin, dünya!" İzmir lokomotif tamir atölyelerinde çalışanlar, "Amerikalılar, Türkiye'den defolun!" yazılı pankartlar astı.

Türkiye'de halk kitlelerinin Amerikan yönetimine karşı örgütlü direnişine sıklıkla rastlanmaktadır. Mesela Amerikalı bir "uzman"ın, bölgede yeni keşfedilen bir petrol sahasının işletilmesini organize etmek için Adana'ya getirdiği teçhizat hasar gördü.

Ülkelerinin yabancı ve başta Amerikan tekelleri tarafından köleleştirilmesine karşı mücadele eden Türk işçilerinin örgütlediği sabotaj gerçekleri ülkede daha da sıklaştı. Halkın bu tür direniş eylemleri arasında özellikle Nuri'deki patlama sayılabilir. Arap ülkelerindeki İngiliz birlikleri için top mermisi üretilen Kiligil Paşa askeri tesisi, Amerikan silahları taşıyan Çorum vapurunda çıkan yangın (vapur patladı ve yandı), Sümerbank'a ait İstanbul tekstil fabrikasındaki ekipmanlarda hasar meydana geldi. İstanbul santralinin türbini. 5 Mayıs 1951'de Zonguldak'ın banliyösünde bir kömür şirketine ait akaryakıt deposunda patlama meydana geldi. 250 gr sıvı yakıt yakıldı ¹.

Aşağıdaki gerçekler, Türk halkının ülkedeki Amerikan hakimiyetinden artan memnuniyetsizliğinin göstergesidir.

Kastamonu'nun mürettebatı, gemi Puerto Cabezas² limanındayken Marshall Planı'na karşı protesto gösterisi düzenledi . 1949 yılında Ereğli ve Karabük'te Türkiye'nin Amerika Birleşik Devletleri tarafından köleleştirilmesine, yüksek fiyatlara, yoksulluğa ve sömürüye karşı bildiriler dağıtıldı.

Zonguldak kömür havzasında 10 bin madenci ücret artışı talebine imza attı.

Ülkede artan Amerikan karşıtlığının baskısı altındaki Türk Hürriyet gazetesi, 4 Mayıs 1951'de iki Amerikan destroyerinin İstanbul'a gelişinden duyduğu öfkeyi dile getirmek zorunda kaldı. Gazete, Amerikalıların "Türk halkını köle yapmak istediklerini" belirtti.

Mart 1951'de İstanbul'da Spor Sarayı olarak adlandırılan yerde, hükümet şoförler sendikası tarafından toplanan sürücü temsilcilerinin bir kongresi düzenlendi. Kongre toplantısı

¹ Bkz. Akşam, 30 Ekim 1950.

² Bkz. İzvestia, 14 Eylül 1949.

sırasında Spor Sarayı'nda yaklaşık 5 bin delege toplandı. Amerikan otomobil krallarıyla yakın bağları olan Meclis milletvekili Türk milyoner Yureten'in kürsüye çıkması, "Kahrolsun Amerikan ajanları!" Daha sonra konuşan sürücüler sendikalarının "polis, hükümet veya Amerikan ajanları" tarafından yönetilmesini istemediklerini belirttiler. Bu tür konuşmaların ardından toplantıya katılanların tamamı sokağa çıkarak "Kahrolsun Amerikan ajanları!" sloganıyla gösteri düzenledi. Halk göstericilere katılmaya başladı. Halkın barışçıl yürüyüşünü dağıtmak için 3 jandarma taburu ve motorlu polis ekipleri gönderilerek göz yaşartıcı gaz kullanıldı.

21 Nisan 1951'de İstanbul'da çoğunluğu öğrenci olan gençlerin katıldığı 2 bin kişinin katıldığı bir gösteri düzenlendi. Göstericiler, "Kahrolsun faşizm!", "Kahrolsun gericilik!" Türk gazetelerinin yazı işleri ofislerinin bulunduğu cadde boyunca yürüdüm. Yerel halk da göstericilere katılmaya başladı. Kalabalıktan "Yaşasın barış!", "Amerikalı savaş çığırtkanlarını def edin!" çığırları yükseldi. Gösteri, İstanbul Valisi Gökay'ın talimatıyla jandarma ve polisin yardımıyla dağıtıldı. Ertesi gün İstanbul'da Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Birliği kapatıldı ve öğrenciler arasında toplu tutuklamalar yapıldı.

Şubat 1952'de Türk enstitülerinden farklı zamanlarda mezun olan 500 eski öğrenci Başbakan'a bir telgraf çekerek kendilerine iş verilmesini talep etti.

"Amerikan sömürgecilerinin ülkesinden defolun!" Türkiye'nin geniş çalışan kitleleri arasında popülerliği giderek artıyor.

Türkiye işçi sınıfı mücadelesinde yalnız değildir. Onun mücadelesi Avrupa'nın, Asya'nın, Yakın ve Orta Doğu ülkelerinin ilerici güçleri tarafından büyük bir dikkatle izleniyor. Ancak Türk gericiliği, terör ve baskı yoluyla, Türk işçilerinin mücadelesini diğer ülkelerdeki işçi hareketinden, barış hareketinden yalıtıma çalışıyor.

Türkiye'nin köylü kitleleri giderek Amerikan-İngiliz savaş çığırtkanlarına ve onların ajanlarına karşı özgürlük, toprak ve

ekmek mücadelesinin içine çekiliyor. Toprak sahiplerinin topraklarına el konulması, gasp ve el koymalara karşı direniş, jandarmaya karşı silahlı direniş giderek artıyor. Hatta resmi Türk verilerine göre, yalnızca 1949'un ilk yarısında Türkiye'nin 22 vilayetinde toprak sahiplerinin topraklarına el konulması, hayvan hırsızlığı vb. 323 vaka kaydedildi.

Eylül 1949'da Isparta'nın Bağış, Deregioğlu ve Kap köylerinde halk, hükümet komisyonunun ve ona eşlik eden jandarmaların köylülerden yiyecek almasına izin vermedi. Komisyon ve jandarmalar bu köylerden ihraç edildi.

"Yağmur ve Toprak" dergisinin "Arazi kavgası" başlıklı makalesinde, bir Türk köyünde kara yüzünden çok sayıda çatışma yaşandığı belirtiliyor. Dergi örnek olarak Bakırköy (Bursa ili) köyünde yaşanan bir olayı aktarıyor. Bu köyün köylüleri boş araziye sürmek istediler ama yerel zengin adam bunu engellemeye karar verdi ve halkını, bir traktörü ve öküzlerini oraya getirdi. Öfkeli köylüler, jandarmaların karşı çıkmasına rağmen halkı dağıttı, öküzleri çaldı ve traktörü kırdı.

Abdioğlu ve İncirlik köylerinde yüzlerce köylü, toprak sahiplerinin topraklarına el koyarak jandarmaya silahlı direniş gösterdi. 6 kişi öldü, 36 kişi yaralandı, 60 kişi tutuklandı.

Türk gazetesi Cumhuriyet, köylülerle Türk jandarması arasındaki çatışmaların "gerçek çatışma niteliğine büründüğünü" itiraf etmek zorunda kalıyor.

Karamürsel bölgesindeki köylü ayaklanmasına 300'den fazla köylü katıldı. Konya vilayetinde köylülerle jandarmalar arasında çıkan çatışmaya binden fazla köylü katıldı.

Kızıljakar yakınlarında jandarmalarla çıkan çatışmaya 150 köylü katıldı, 15 köylü yaralandı. Denizli vilayetinde yaşanan bir başka çatışmada ise 18 köylü yaralandı, 1 köylü ise öldürüldü.

Balıkesir, Samsun ve Sivas vilayetlerinde köylülerle jandarmalar arasında çatışmalar sürüyor.

1951 yılında Denizli'ye yakın köylerden birinde köylüler toprak sahibinin topraklarının bir kısmına el koydu. Oraya gelen jandarma müfrezesine direndiler. 16 köylü öldürüldü ve

yaralandı. Ulus gazetesi bu konuyla ilgili olarak şunları yazdı: “Türk köylüsü artık Türk jandarmasını hesaba katmıyor ve elinde silahla direniyor. Gazete ayrıca şöyle yazıyor: “Kötü bir vergi mükellefi haline geldi ve hükümet önlemlerinin uygulanmasına direniyor... ve genel olarak tüm halk, ülkenin yasalarını dikkate almayı bırakıyor.”

Zafer gazetesine göre, 1951 yılının sadece altı ayında ülkede 718 “köylüler tarafından kamu düzeninin ihlali” vakası, 400’den fazla toprak sahibinin hayvanlarının çalınması ve 43 toprak sahibi ve kulakların zorla ele geçirilmesi vakası yaşandı.

Türkiye’de kitlesel hoşnutsuzluğun arttığı, ülkenin en yüksek yargıtayının tek başına çoğunlukla politik 116,849 dava almasıyla da kanıtlanıyor¹. İşte birçok davadan biri.

Zincirli Hürriyet gazetesi sahibi ve editörü Mehmet Ali Aybar, Amerikan karşıtı bir makale yayınladı. Bunun için tutuklandı ve teslim edildi.

Mehmet Ali’nin mahkemesine. Aybar kelepçeli olarak götürüldü. Savcı, duruşmanın kapalı yapılması ve duruşmalara, özellikle de sanığın konuşmasına ilişkin haber yayınlayan gazetelerin yasaklanması konusunda ısrar etti. Bu yasağa rağmen süreçle ilgili bilgiler yine de basına yansdı. Hatta Yeni Sabah ve Yeni Gazete gazeteleri sanığın konuşmasından alıntılar yayınladı.

Bu konuşma “Savunmam” başlığıyla İstanbul’da broşür olarak yayımlandı ancak daha sonra polis tarafından satıştan kaldırıldı.

Mehmet Ali Aybar konuşmasında şunları söyledi:

“Yönetim sistemine karşı çıktığım ve bu sistemin korunması için başvurulan Amerikan yardımlarına karşı çıktığım, ülkenin bağımsızlığını feda ettiğim ve bunu kamuoyuna anlatmaya çalıştığım için yargılandım... Mehmet Ali Aybar şöyle devam etti: “Türkiye’de 1946’dan beri

¹ Bkz. Gece Postası, 31 Ekim 1950.

demokrasi komedisi oynanıyor, bugün bile oynanmaya devam ediyor... Biz faşist rejime tabiyiz, çünkü sadece faşist rejimde bir avuç insan var.” Her türlü kararı kendisi verir, oysa demokratik bir rejimde gerekli kararları bizzat halk verir.”

Mehmet Ali Aybar, ülkenin Amerikan tekelleri tarafından köleleştirilmesini öfkeyle anlattı. “Truman Doktrini doğrultusunda imzalanan anlaşmalar, Türkiye’yi ABD kontrolüne vermiş, Türk milletinin boynuna bir esaret zinciri geçirmiştir... Türk milletinin emperyalizme karşı verdiği kutsal mücadele, bağımsızlık mücadelesi değil miydi? diye sordu, “yabancı sermayeyi ülkeden çıkarmak için mi yapıldı?

Duruşmada ülkenin Amerikalı tekeller tarafından köleleştirilmesi, tiranlık, terör ve zulme ilişkin konuşan Mehmet Ali Aybar, Türk halkının Amerikan esaretine karşı bağımsızlığı için mücadelesini yoğunlaştıracığını söyledi.

Aybar, konuşmasının sonunda şunları söyledi: “Ben suç işlemedim, görevimi yerine getirdim, ülke kamuoyuna bağımsızlığımızın ciddi tehlike altında olduğunu ve ülkemizi Amerikan askeri üssüne çevirmek istediklerini bildirdim.”

Ve Mehmet Ali Aybar düşüncelerini özgürce ifade ettiği için mahkum edildi ve hapse atıldı. Aynı kader, ülkede barış hareketine öncülük eden Türk liderlerin de başına geldi.

Halkına özverili ve özverili hizmetin bir örneği demokrat şair Nazım Hikmet’in hayatı ve mücadelesidir. Türkiye’de şiirleri elle kopyalanıp ağızdan ağza aktarılıyor. Nazım Hikmet’in adı özellikle Türk gençliğinin en iyi kesimleri arasında popüler oldu.

Uluslararası Öğrenci Birliği Konseyi toplantılarından birinde ilerici Türk gençliğinin temsilcisi Türk öğrenci Nejat “Türkiye’nin demokrat öğrencileri adına, polis zulmüne rağmen Türkiye gençliğinin mücadelesinden geri adım atmayacak, daha büyük bir azim ve kararlılıkla, halkının zaferine olan inancıyla, mücadelesini Barış ve demokrasi güçlerine olan inancımızla sürdüreceğini” söyledi.

Uluslararası Öğrenci Birliği Konseyi kürsüsünden Nejat, Türkiye’nin Amerikan emperyalistleri tarafından

köleleştirildiğini, yetkililerin ülkedeki tüm ilerici gençlik örgütlerini nasıl kapattığını, faşist örgütler oluşturduğunu anlattı. Nejat, çalışan insanların çocuklarının orta ve yüksek öğrenim kurumlarına erişimlerinin engellendiğini söyledi; orada sadece kapitalistlerin oğulları ve kızları okuyor. Konuşmacı, ülkenin ilerici halkına zulmeden, halkın namuslu evlatlarını öldüren ve hapseden Türk faşistlerinin faaliyetlerine ilişkin birçok gerçeğe değindi.

Türk gericiği gençlikten korkuyor çünkü onlar işçilerle, köylülerle ve aydınlarla birlikte aktif olarak ülkelerinin bağımsızlığı için mücadele ediyorlar.

Türk halkının ileri kesimi, ülkenin kaderini denizaşırı emperyalistler ve onların Türk ajanları belirlediği sürece Türkiye emekçilerinin açlıktan, yoksulluktan, işsizlikten, jandarma zulmünden kurtulamayacağını anlıyor. Onların acil görevi, ülkenin bağımsızlığı için, Türk topraklarında Amerikan üslerinin kurulmasına karşı, Türk halkının top yemi olarak kullanılmasının amaçlandığı, hazırlanmakta olan yeni dünya savaşına karşı mücadele etmektir.

Türk halkının önde gelen temsilcileri, Türkiye için barışın sağlanmasının “hayati bir gereklilik” olduğunu ve ülkenin kalkınmasının en önemli koşulu olduğunu söylüyor. Siyasi görüşü, dünya görüşü, dini, milliyeti ve sosyal statüsü ne olursa olsun, iyi niyetli tüm insanların barış uğruna ve savaşa karşı mücadelesinin çağımızın temel meselesi olduğunu geniş halk kitleleri giderek daha iyi anlamaya başlıyor.

Bu nedenle barış hareketi Türk nüfusunun çeşitli kesimlerinde karşılık buldu. Meclis Genel Başkan Yardımcısı Salahaddin Adil, iyi niyetli tüm insanları Stockholm Çağrısını imzalamaya çağıran Dünya Barış Kongresi Daimi Komitesi'nin girişimini insani bir mesele olarak gördüğünü söyledi. Türk aydınlarının bazı önde gelen temsilcileri, Stockholm Çağrısı için imza toplanmasına olumlu tepki gösterdi. Gericici Türk basını bile, Türkiye'deki barış hareketinin halktan tam destek aldığını defalarca itiraf etmek zorunda kaldı.

Türkiye'de barış mücadelesinin biçimleri çeşitlidir. Bu mücadelenin biçimlerinden biri de broşür dağıtımıdır. Barış

için mücadele çağrısı yapan broşürler on binlerce kopya halinde ülke çapında dağıtıldı. Özellikle Zonguldak, İzmir ve Erzincan sanayi bölgelerinde çok sayıda vardı. Stockholm Çağrısı¹ kapsamında yalnızca İstanbul'da 25 bin broşür dağıtıldı ve onbinlerce imza toplandı.

Vatan gazetesinin haberine göre, Batı Avrupalı denizciler örneğini takip ederek, Çan Kay-şek'in suç çetesine yönelik tankların bulunduğu bir Türk vapurunun mürettebatı, tankların motorlarına zarar vererek gemiye zarar verdi. Çin halkına karşı kullanılamaz.

Türk hükümetinin demokratik şair ve aktif barış savaşçısı Nazım Hikmet'i hapisneden serbest bırakmak zorunda kalması, Türk halkı ve dünya demokratik toplumu için şüphesiz bir zaferdi.

Temmuz 1950'de İstanbul'da Türk aydınlarının temsilcilerinin de yer aldığı Barışı Destekleyenler Derneği kuruldu.

Dernek, çağrısında, Türk halkının barış arzusunu dile getirerek, "uzun vadeli ve kalıcı bir barışın tesisi için hukuk çerçevesinde uygun faaliyetlerde bulunacağını" belirtti. Cemiyetin amaçlarını ana hatlarıyla açıklayan Barış dergisi, ülkenin resmi çevrelerinin "zaman zaman temsilcilerinin konuşmalarında ve gazetelerdeki başyazılarında" güzel sözün "tekrarlandığını" yazdı. Atatürk'ün sloganı: "Yurtta barış, cihanda barış." Bir yandan da kamuoyunu savaşın kaçınılmazlığı konusunda ikna etmeye çalışıyorlar." Barış dergisi, "Toplum, savaşın kaçınılmaz olduğu tezini kabul etmiyor, tam tersine inatçı bir mücadeleyle kazanılabilecek uzun ve kalıcı bir barışın tesis edilebileceğine inanıyor . Eğer savaşa hazırlanmak için gösterilen çabalar ve bu amaçla harcanan fonlar barışçıl amaçlara yönelik olsaydı, uzun zaman önce kalıcı bir barış yaratılır, geri kalmışlığın ve yoksulluğun ortadan kaldırılması alanında çok büyük adımlar

¹ Bkz. "Kalıcı barış için, halk demokrasisi için!", 13 Ekim 1950.

atılırdı. Ancak bu, savaşın kendilerine büyük kazançlar sağladığı kişiler, bencil bir azınlık, savaş çığırtkanları ve hepsinden önemlisi Amerikan emperyalistleri tarafından engelleniyor.

Barışı Destekleyenler Derneği'nin kurulmasından sonra Türkiye'de barış için ve savaşıa karşı mücadele kitlesel bir nitelik kazanmaya başladı. Özellikle Amerika'nın Kore'ye yönelik saldırganlığı ve Türk hükümetinin oraya asker gönderme kararıyla bağlantılı olarak geniş çapta gelişti. Halk, Türk askerlerinin Wall Street kodamanlarının çıkarları uğruna ülkelerinden binlerce kilometre uzağa ölüme gönderildiğini, Amerikan emperyalistlerinin bu kaderi sadece Kore'ye gönderilen askerler için değil, tüm Türk halkı için hazırladığını gözleriyle gördü. insanlar. Güçlü bir öfke dalgası ülkeyi kasıp kavurdu. Baskılara rağmen Kore'ye gönderilen Türk askerlerini taşıyan trenlerin geçtiği 25 Türk şehrinde halk, Amerika'nın Kore'deki macerasına aktif olarak karşı çıktı. Evlerin ve arabaların duvarlarında şu yazılar belirdi: "Türk milletinin evlatları Kore'de Yankee emperyalistleri için kanlarını akıtmayacaklar!", "Kore Korelilere!", "Kore'den Çekin!", "Türk milleti" "Demokratik" hükümetin, "Washington'un emirlerine itaatkar bir şekilde uyan bir partinin" kararını protesto ediyorlar.

Barış Derneği, Türk halkının "Türkiye'nin Kore'deki silahlı çatışmaya katılmak yerine bu savaşı barışçıl bir şekilde sona erdirmeye çalışmasını ve dünya barışını tehlikeden kurtarmasını diler" dedi.

Resmi Türk basını, özgürlüğü seven Kore'ye müdahaleye başlayan ABD'nin saldırgan değil, barışçıl bir devlet olduğuna halkı ikna etmek için boşuna uğraştı. Halk bu yalana inanmadı. Kendisi ve ülkesi için tehlikeyi hissetti. Kore'deki okulları ve hastaneleri, köyleri ve şehirleri yok eden, kadınları, yaşlıları ve çocukları öldüren Amerikalı müdahalecilerin barışsever tüm insanların yeminli düşmanları olduğu her dürüst Türk için açık bir şekilde ortaya çıktı.

Şu anda Türkiye’de hükümetin izlediği anti-millî politikaların vahimliğini halkın anlamaya başlamadığı bir bölge yok.

Bu nedenle ülkede barış hareketinin giderek yaygınlaşmasından korkan ve Ankara’daki Amerikalı “danışmanların” emirlerine uyan Türk gericileri, barış savaşçılarına yönelik baskıları yoğunlaştırdı. Barış Derneği liderlerine, birçok gazeteciye, gazete yayıncısına, matbaa işçisine vb. karşı suçlamalar yapıldı, alçakça yalanlar ve iftiralar kullanıldı. Toplu tutuklamalar başladı. 20’den fazla gazete ve dergi, sırf Kore’deki Amerikan saldırganlığına karşı çıktıkları ve barış için mücadele çağrısında buldukları için kapatıldı.

Türk tepkisi ülkedeki barış hareketini polis tedbirleriyle tasfiye etmeye çalışıyor.

Türk hükümeti, Türk Barış Derneği’nin örgütleyicilerini hapse attı, barış aktivistlerini taciz etti ve baskı altına aldı, onları karakollarda ve cezaevlerinde tutuklu tuttu.

Ancak hiçbir polis tedbiri, Türk gericilerinin ve onların denizaşırı efendilerinin, halkın barış ve ulusal bağımsızlık için mücadele etme iradesini kırmalarına izin vermeyecektir. Türk tepkisi, güçlü olduğu için değil, zayıf olduğu için barış savaşçılarına, ülkedeki tüm ilerici insanlara karşı kanlı teröre dönüştü. Barış ve ulusal bağımsızlık mücadelesi giderek kızışıyor. Bu, tüm özgürlükçü halkların barış için, kendi yaşamsal çıkarları için verdikleri genel mücadelenin bir parçasıdır ve Türk gericilerinin bunu durdurması mümkün değildir.

Editör G. Golovenkov
Kapak sanatçısı G. Rovensky
Sorumlu düzeltmen B, Flexer
Teknik editör A. Tyuneeva

28 Temmuz 1952'de yayınlanmak üzere imzalanmıştır, tirajı 50 bin adettir. 404338. Kağıt 84X108 1/32. 1 ¼, bum. l., 4.1 adet. l., 4 uch.—Ed. l. Sipariş No. 3418. Fiyatı 95 kopek.

SSCB Bakanlar Kurulu'na bağlı Glavpoligraphizdata'dan AA Zhdanov'un adını taşıyan İlk Örnek Matbaa,
Moskova, Valovaya, 28.